

LAHDEN AMMATTIKORKEAKOULU
Lahti University of Applied Sciences

ENSIAPURYHMÄTOIMINNAN
KÄYNNISTÄMINEN PUNAISEN RISTIN
JA AMMATTIKORKEAKOULUN
VÄLISENÄ YHTEISTYÖNÄ

LAHDEN
AMMATTIKORKEAKOULU
Sosiaali- ja terveysala
Hoitotyön koulutusohjelma
Sairaanhoitaja
Opinnäytetyö
Kevät 2013
Perttu Lindholm

Lahden ammattikorkeakoulu
Hoitotyön koulutusohjelma

LINDHOLM, PERTTU:

Ensiapuryhmätoiminnan käynnistäminen
Punaisen Ristin ja ammattikorkeakoulun
välisenä yhteistyönä

Hoitotyön suuntautumisvaihtoehdon opinnäytetyö, 34 sivua, 8 liitesivua

Kevät 2013

TIIVISTELMÄ

Sairaanhoitajien ensiapu- ja elvytystaitojen hallinnassa on osoitettu olevan puutteita ja osaamisen kehittämiseen tulisi kiinnittää huomiota jo perusopintojen aikana. Tämän opinnäytetyön tavoitteena oli käynnistää hoitotyön opiskelijoille suunnattu ensiapuryhmätoiminta ja luoda uudenlainen oppimisympäristö ensiavun oppimiseen liittyen. Lisäksi tavoitteena oli innostaa hoitotyön opiskelijoita osallistumaan vapaaehtoistoimintaan ja ensiapupäivystysten suunnitteluun ja toteuttamiseen.

Toiminnallinen opinnäytetyö toteutettiin Punaisen Ristin Lahden alueen osaston ja Lahden ammattikorkeakoulun yhteistyönä. Ensiavun oppimiseen tarkoitettu oppimisympäristö luotiin Punaisen Ristin ensiapuryhmätoimintamallin avulla. Opinnäytetyön vetäjän lisäksi hankkeen keskeisinä toimijoina olivat Punaisen Ristin Lahden alueen osaston ensiapuryhmän vapaaehtoiset toimijat ja kouluttajat.

Ensiapuryhmätoiminta käynnistettiin Lahden ammattikorkeakoulussa syksyllä 2012 ja siihen osallistui yhteensä 13 hoitotyön opiskelijaa. Hankkeen aikana opiskelijaryhmälle järjestettiin ensiaputaitoja ja tietoja mittaavat lähtötasotestit sekä lisäkoulutusta ensiapuun ja ryhmätoimintaan liittyen. Hankkeen aikana järjestettiin yhteensä kymmenen ryhmäkoulutusiltaa, joissa hoitotyön opiskelijat kehittivät omia ensiapu-, ryhmätoiminta ja ryhmänjohtamistaitojaan. 12 hoitotyön opiskelijaa suoritti hankkeen aikana myös Punaisen Ristin ensiapupäivystyskurssin ja osallistui vapaaehtoisina ensiapupäivystäjinä Lahden alueen osaston organisoimiin ensiapupäivystyksiin.

Opinnäytetyön tuotoksena syntyi prosessimalli ensiapuryhmätoiminnan käynnistämisestä. Prosessikuvausta ja prosessimallia voidaan hyödyntää muun muassa Punaisen Ristin muiden osastojen sekä alueellisten oppilaitosten ensiapuryhmätoiminnan käynnistämisessä. Jatkokehittämishaasteina voidaan nimetä toimintamallin levittäminen sekä oppimiskokemusten sekä -tulosten tutkiminen.

Avainsanat: ensiapu, hoitotyönkoulutus, ryhmätoiminta, järjestötoiminta

Lahti University of Applied Sciences
Degree Programme in nursing

Lindholm Perttu:

Starting a first aid group activity in co-operation between Red Cross and the faculty of social and health care

Bachelor's Thesis in nursing

34 pages, 8 appendices

Spring 2013

ABSTRACT

It has been shown that there is lack of first aid and resuscitation skills among nurses. Therefore already during basic studies their improvement should be addressed. The goal of this thesis is to develop and start a First Aid group activity among nursing students and create a new kind of learning environment of First Aid studies. Another goal is to motivate nursing students into volunteer work and planning of emergency care and its execution.

This thesis was carried out in co-operation with the Red Cross Branch in Lahti and Lahti University of Applied Sciences. The learning environment was created with the help of the Red Cross First Aid team. The people involved in this project, besides the project leader, were the volunteer workers of Red Cross Lahti and its instructors.

The First Aid activity was started in Lahti University of Applied Sciences in autumn 2012 and 13 students of nursing attended the course. During this project a test of First Aid skills was done to each student, to measure the starting knowledge and to give additional training on First Aid and group activities. There was 10 group training sessions during the autumn, in which students developed their individual skills in First Aid, group activity and group leading. 12 students managed to complete the Red Cross First Aid Volunteering -course and attended as volunteers the First Aid Events in Red Cross Lahti.

During this thesis we were able to create a process sample of starting First Aid group activity. The description of the process and the sample of the process could be useful in starting similar trainings with local Red Cross departments and local educational institutions. The future task is to distribute this pattern and study the learning experiences as well as the learning results.

Key words: First Aid, nursing education, group activity, organization activities

SISÄLLYS

1	JOHDANTO	1
2	HOITOTYÖN OPINNOT JA ENSIAPUOSAAMINEN	4
2.1	Hoitotyön ammattikorkeakouluopinnot Suomessa	4
2.2	Ensiapuosaaminen	6
3	SUOMEN PUNAINEN RISTI	8
4	ENSIAPURYHMÄTOIMINTA	10
4.1	Ensiapukoulutus Suomessa	10
4.2	Ryhmätoiminta	10
4.3	Ensiapuryhmätoiminta	11
5	HANKKEEN TARKOITUS JA TAVOITTEET	13
6	HANKKEEN OHJAUSRYHMÄ	14
7	HANKKEEN SUUNNITTELU	15
7.1	Hankesuunnitelman laatiminen	15
7.2	Vastuiden ja velvollisuuksien jakautuminen oppilaitoksen ja Punaisen Ristin välillä	16
7.3	Hankkeen kohderyhmä	17
8	HANKKEEN TOTEUTUS	18
8.1	Hankkeen käytännön järjestelyjen toteutus	18
8.2	Opiskelijoiden rekrytointi hankkeeseen	18
8.3	Opiskelijoiden odotukset hankkeen käynnistymisvaiheessa	18
8.4	Opiskelijoiden ensiaputaidot hankkeen alussa	19
8.5	Hoitotyön opiskelijoiden koulutus	20
9	HANKKEEN TULOKSET JA TUOTOS	22
9.1	Hankkeen tulokset	22
9.2	Prosessimalli	22
9.3	Prosessikuvaus	24
10	ARVIOINTI	26
11	POHDINTA JA JATKOTUTKIMUS EHDOTUKSET	27
	LÄHTEET	30
	LIITTEET	34

1 JOHDANTO

Punainen Risti on maailmanlaajuinen järjestö, jonka strategia vuoteen 2020 on ”Saving lives, changing minds”. Punainen Risti keskittää maailmanlaajuisesti voimavaransa ja osaamisensa kolmen strategisen tavoitteen saavuttamiseen.

1. *Pelastaa ihmishenkiä, turvata toimeentulo sekä vahvistaa katastrofeista ja kriiseistä toipumista.*
2. *Mahdollistaa terve ja turvallinen elämä.*
3. *Edistää osallisuutta sekä väkivallattomuuden ja rauhan kulttuuria.*

Suomen Punaisen Ristin toiminta-ajatus on: Autamme yhdessä avun tarpeessa olevia ihmisiä. (Suomen Punainen Risti 2011a, 4–6.)

Maailmanlaajuisesti yksi Punaisen Ristin tärkeimmistä toiminnoista on ensiapu. Ensiapua opetetaan ja sitä annetaan sitä tarvitseville ihmisille. Ympäri maailmaa toimii vapaaehtoisista koostuvia ensiapuryhmiä, jotka harjoittelevat ensiavun antamista ja tarvittaessa auttavat hädässä olevia. Vuonna 2011 Suomessa toimi 204 ryhmää. Suomessa ensiapuryhmät päivystävät vuosittain noin 3 000 tapahtumassa, joissa he antavat ensiapu noin 16 000 hengelle. (Suomen Punainen Risti 2012b, 17–18.)

Yhtenä Punaisen Ristin paikallisosastojen toimintamuotona on toteuttaa ensiapupäivystystoimintaa erilaisissa alueellisissa yleisötapahtumissa. Ensiapupäivystys toteutetaan vapaaehtoistoimintana. Punaisen Ristin Lahden alueen osaston ryhmätoiminnassa on ollut jo pidemmän aikaa pula aktiivisista vapaaehtoisista ja osastolla on halu kehittää uusia jäsenien rekrytointimalleja omalle alueelle. Lahden alueen osaston ensiapuryhmä päivystää vuosittain useissa yleisötapahtumissa. Vuonna 2011 Ensiapuryhmä on päivystänyt 104:ssä eri yleisötilaisuudessa ja vuonna 2012 103:ssa eri yleisötilaisuudessa. Toiminta on vapaaehtoista ja vähäinen vapaaehtoisten määrää ei ole ollut riittävää kattamaan ensiapupäivystystarvetta. (Korhonen 2013.)

Hoitotyönopiskelijoiden ja jo valmistuneiden sairaanhoitajien elvytystaidoista on keskusteltu mediassa. Esimerkiksi Aamulehdessä toimittaja Pihlajarinne uutisoi hoitajien elvytystaitojen puutteellisesta osaamisesta (Pihlajarinne 2010). Myös

YLE uutisoi hoitajien elvytystaitojen riittämättömyydestä (YLE 2011). Näiden median esille tuomien uutisten takana ovat olleet aikaisemmin valmistuneet tutkimukset. Aamulehti uutisoi Merja Mäkisen väitöskirjan tuomasta julkisuudesta ja Yleisradion uutisen takana oli Tampereen yliopistollisen sairaalan tekemästä selvityksestä. (Mäkinen 2010; Tirkkonen, Jalkanen, Alanen & Hoppu 2009.)

Ensiaputaitoja opetetaan hoitotyön opiskelijoille perusopintojen aikana, mutta opetus ei välttämättä riitä takaamaan hyviä tietoja ja taitoja ensiaputilanteissa toimimiseen. Hoitotyön opiskelijoilla olisi mahdollisuus kartuttaa ja ylläpitää omia ensiaputaitojaan osallistumalla muun muassa Punaisen Ristin ensiapuryhmätöimintaan. Kuitenkin Punaisen Ristin sekä oppilaitosten välillä tapahtuva yhteistyö on vielä melko vähäistä. Punaisen Ristin ja oppilaitoksen välistä yhteistyötä on Suomessa toteutettu aikaisemminkin Punaisen Ristin Satakunnan ja Savo-Karjalan piireissä sekä Varsinais-Suomen piirissä. Joissakin piireissä toiminta on kuitenkin aktiivista, esimerkiksi Varsinais-Suomen piirissä toimiva Punaisen Ristin Ruiskatu 8 -osasto toimii Turun ammattikorkeakoulussa. Satakunnassa ja Savo-Karjalassa oppilaitosten kanssa tehtävä yhteistoiminta on ollut piirin toteuttamia määräaikaista projekteja. (Hakuni 2012; Heikkilä 2012.)

Tämän opinnäytetyön aihe nousee käytännön tarpeesta kehittää hoitotyön opiskelijoiden ensiavun osaamista sekä kehittää Punaisen Ristin Lahden alueen ensiapuryhmätöiminnan jäsenhankintaa. Opinnäytetyön tarkoituksena oli käynnistää ensiapuryhmätöiminta Punaisen Ristin Lahden alueen osaston ja Lahden ammattikorkeakoulun välisenä yhteistyönä. Opinnäytetyön tavoitteena oli tuottaa prosessimalli Punaisen Ristin eri osastojen avuksi, jotta ne voivat kehittää oppilaitosyhteistyötä omalla alueellaan. Perimmäisenä tavoitteena on luoda mielenkiintoinen uudenlainen oppimisympäristö hoitotyön opiskelijoille opintojen suorittamiseen ja saada osastolle uusia toimijoita toimintaansa.

Opinnäytetyön tietoperustaa varten tehtyyn tiedonhakuun käytettiin viitetietokantoja Medic, PubMed ja Linda - Suomen yliopistokirjastojen yhteistietokanta sekä EBSCO Academic Search Elite lehtitietokantaa. Lisäksi tiedonhakuun on käytetty Google Scholaria ja lähdekriittisyyttä noudattaen Googlen hakukonetta. Hakusanoina käytettiin sanoja elvytys, ensiapu, ensiapuryhmä, järjestötoiminta,

ryhmätoiminta ja koulutus sekä niiden yhdistelmiä. Tiedonhaku osoitti, että kyseiseltä alueelta ei ole olemassa tutkittua tietoa. Tiedonhaun perusteella ei löytynyt oikeanlaista hyödynnettävää materiaalia opinnäytetyön aiheeseen liittyen. Elvytys-hakusanalla löydettiin kaksi hyödynnettävää väitöskirjaa, joissa käsiteltiin hoitohenkilöstön elvytysosaamista. Opinnäytetyön tietoperustassa jouduttiin näin ollen hyödyntämään myös oppikirjamateriaalia ja asiantuntijahaastatteluja. Lisäksi hyödynnettiin Punaisen Ristin tuottamaa materiaali kurssi- ja koulutuskäyttöön.

2 HOITOTYÖN OPINNOT JA ENSIAPUOSAAMINEN

2.1 Hoitotyön ammattikorkeakouluopinnot Suomessa

Ammattikorkeakoululaissa määritetään ammattikorkeakoulun asema koulutusjärjestelmässä. Ammattikorkeakoulu ja yliopisto muodostavat korkeakoululaitoksen. Ammattikorkeakoulujen tehtävänä on antaa korkeakouluopetusta työelämään ja siihen liittyviin kompetensseihin. Tehtäviään hoitaessaan ammattikorkeakoulujen tulee edistää elinikäistä oppimista. Ammattikorkeakouluissa suoritettavista tutkinnoista, tutkintotavoitteista ja opintojen rakenteesta sekä muista opintojen perusteista säädetään valtioneuvoston asetuksella ja määrätään sen nojalla ammattikorkeakoulun tutkintosäännössä. (Ammattikorkeakoululaki 351/2003, 2§; 4§; 18§.)

Suomessa ammattikorkeakoulussa suoritettavan ammattikorkeakoulun perustutkinnon laajuus on 210–270 opintopistettä. Tutkintoon liitetään tutkintonimike ja lyhenne AMK. Tutkintoon johtavat opinnot järjestetään koulutusohjelmana, jotka ammattikorkeakoulu suunnittelee ja järjestää opintokokonaisuuksina. Opintoihin kuuluu perus- ja ammattiopintoja, vapaasti valittavia opintoja, ammattitaitoa edistävää harjoittelua sekä opinnäytetyö. (Opetus- ja kulttuuriministeriö 2013a.)

Ammattikorkeakoulututkinnon suorittaneet voivat kolmen vuoden työkokemuksen jälkeen syventää ammatillista osaamistaan ylemmässä ammattikorkeakoulussa. Ylemmän ammattikorkeakoulun tutkinnot ovat ylempiä korkeakoulututkintoja ja tutkintoon liitetään tutkintonimike ja lyhenne ylempi AMK. Ylemmän ammattikorkeakoulun koulutusohjelman laajuus on 60–90 opintopistettä. (Opetus- ja kulttuuriministeriö 2013a.)

Opetusministeriön julkaisussa Ammattikorkeakoulusta terveydenhuoltoon (2006) on määritelty koulutuksesta valmistuvien ammatillinen osaaminen, keskeiset opinnot ja vähimmäisopintopisteet. Tässä julkaisussa on määritelty sairaanhoitajan (AMK) toiminta ja vastualueet, ammatillinen osaaminen, keskeiset opinnot ja vähimmäisopintopisteet sekä terveydenhuollon ammattihenkilöksi laillistaminen.

Sairaanhoitajan ammatillinen asiantuntijuus muodostuu seuraavista osaamisalueista:

1. *eettinen toiminta*
2. *terveyden edistäminen*
3. *hoitotyön päätöksenteko*
4. *ohjaus ja opetus*
5. *yhteistyö*
6. *tutkimus- ja kehittämistyö sekä johtaminen*
7. *monikulttuurinen hoitotyö*
8. *yhteiskunnallinen toiminta*
9. *kliininen hoitotyö*
10. *lääkehoito*

Tämä opinnäytetyö liittyy sairaanhoitajan (AMK) kliiniseen osaamisalueeseen. Kliininen osaaminen sairaanhoitajalla (AMK) perustuu vahvaan teoreettiseen osaamiseen sekä näyttöön perustuvan hoitotyön hallitsemiseen. Kliininen osaaminen vaatii ongelmanratkaisu- ja päätöksentekotaitoja, potilaan kokonaishoidon ja hoitotyön auttamismenetelmien hallintaa sekä lääkehoidon toteuttamista. Yksi hoitotyön auttamismenetelmistä on ensiavun antaminen erilaisissa hoito- ja toimintaympäristöissä. Sairaanhoitajan (AMK) on hallittava potilaan peruselvytyksen toteuttaminen apuvälineitä käyttäen ja osallistuttava hoitoelvytystoimintaan toimivaltaansa kuuluvissa tehtävissä sekä tarvittaessa johdettava elvytystilannetta, jos lääkäriä ei ole paikalla. (Opetusministeriö 2006, 63–71.)

Lahden ammattikorkeakoulussa noudatetaan eurooppalaista ja kansallista tutkintojen viitekehystä (Opetus- ja kulttuuriministeriö 2013b), jonka mukaan Lahden ammattikorkeakoulun opetussuunnitelmat on tehty. Opetussuunnitelmien runko muodostaa koulutusohjelmakohtaiset ja kaikille aloille yhteiset kompetenssit eli osaamisalueet. Yhteisiä kompetensseja ovat oppimisen taidot, eettinen toiminta, työyhteisöosaaminen, innovaatio-osaaminen ja kansainvälisyysosaaminen. Sairaanhoitajan (AMK) ydinosaamista kuvaavat kompetenssit ovat hoitotyön asiakkuusosaaminen, terveyden edistämisen osaaminen, kliininen osaaminen, päätöksenteko-osaaminen, ohjaus- ja opetusosaaminen. (Lahden ammattikorkeakoulu 2012a.)

2.2 Ensiapuosaaminen

Hoitotyön tekijöiden ensiapuosaamisesta on olemassa tutkittua tietoa vain elvytyksen osalta. Tampereen yliopistollisessa sairaalassa (TAYS) analysoitiin takautuvasti vuosilta 2005–2008 tapahtuneiden sydänpysähdysten määrä. Tuolla ajankaksella oli TAYS:ssa ollut 382 elvytystä ja spontaani verenkierron palautuminen saavutettiin 53 %:ssa tapauksista, 28 % potilaista siirtyi sairaalahoidosta kotiin, kodinomaisiin olosuhteisiin tai toiseen hoitolaitokseen. Potilailla, joiden alkurytminä oli defibrilloitava kammiovärinä tai pulssiton kammiotakykardia, ja joiden kokonaiselvytysaika jäi alle 10 minuutin, saavutettiin parempi selviytyminen verrattuna muihin tapauksiin. (Hoppu, Kalliomäki, Pehkonen, Haapala, Nurmi & Tenhunen 2011.)

Suosituksen mukaan elottomuuden havaitsemisen jälkeen on peruselvytys aloitettava 10 sekunnin kuluessa (Käypä hoito 2011). TAYS:ssa tutkimuksen mukaan jopa joka kolmas potilas oli jäänyt ilman peruselvytystä ennen elvytysryhmän saapumista paikalle. Keskimääräinen viive peruselvytyksen aloittamiseen oli ollut kaksi minuuttia 16 sekuntia (vaihteluväli 0 – 16 min). Ensimmäinen defibrillointi suoritettiin keskimäärin viiden minuutin 23 sekunnin kuluttua hälytyksestä (vaihteluväli 1 – 13 min). Tutkimuksen pohdinnassa tuodaan esille, ettei sydänpotilaan selviytymistä voida pitää kovin hyvänä. Kuitenkin kansainvälisten raporttien perusteella ollaan hieman keskiarvon yläpuolella. Potilaan selviytymiseen vaikuttaa suuresti peruselvytyksen aloituksen viivästyminen tai annetun peruselvytyksen huono laatu. Tutkimuksen perusteella TAYS:ssa on hankittu puoliautomaattisia defibrillaattoreita ja koko sairaalan henkilökunta koulutetaan niiden käyttöön. Erityisesti vuodeosastojen ja poliklinikoiden henkilökunta tarvitsi lisäkoulutusta. Koulutuksen painopisteinä ovat elottomuuden tunnistaminen, lisäävun hälyttäminen ja laadukkaan peruselvytyksen toteuttaminen. (Hoppu ym. 2011.)

Elvytysharjoittelun tärkeyttä tukee myös Marja Mäkisen vuonna 2010 valmistunut väitöstutkimus. Väitöstutkimuksessaan hän tuo esille sen, että opiskelijoiden perusopetukseen suunniteltu elvytysopetus ei takaa lääketieteen tai hoitotyön opiskelijan elvytysosaamista. Koulutuksen lisääminen sekä elvytyksen säännöllinen harjoittelu takaa elvytysosaamisen korkeamman tason. Harjoittelun avulla defibril-

lointiin liittyvä arkuus myös vähenee ja defibriloinnin toteutusta ei viivästytetä pelättäessä, että potilaalle seuraa siitä haittaa. (Mäkinen 2010, 66–70.) Myös Helena Jäntti (2010) tuo väitöstutkimuksessaan esille harjoittelun tärkeyden. Jos opintojen aikana elvytystaitojen harjoittelu on jäänyt vajaaksi, niin toiminta kliinissä tilanteissa jää usein riittämättömäksi. Koulutusta on myös jatkettava opintojen päätyttyä, että riittävä oppimistaso säilyy. Opetuksessa on oltava simulaationuket, joiden avulla voidaan seurata painelussyvyyttä ja frekvenssiä, sillä ohjaajan visuaalinen arviointi ei ole riittävä. Myös metronomin käyttö, niin opetuksessa, kuin hoitotilanteissa parantaa elvytyksen laatua painelufrekvenssin säilyessä tehokkaalla tasolla. Simulaatiotutkimusten perusteella etenkin painelufrekvenssi on huonolla tasolla. Tällä hetkellä (2012) painelufrekvenssi on Käypä hoito – ohjeiden mukaan 100–120/min ja väitöstutkimusten perusteella se oli sairaalan ulkopuolella toteutuneissa elvytyksissä 127/min ja sairaalassa 139/min. (Jäntti 2010, 54–55, 63; Käypä hoito 2011.)

Tutkimusten perusteella on tärkeää lisätä elvytysopetusta jo hoitotyön opiskelijoiden kohdalla. Lahden ammattikorkeakoulun hoitotyön opetussuunnitelman perusopinnoissa on suunniteltuna elvytysopetusta opintojen alkuvaiheessa EA-1@kurssin muodossa. Opintojen edetessä sisätautipotilaan hoitotyön opinnoissa käydään läpi sairaalaelvytys ja opintojen loppuvaiheessa tehoelvytys sekä EA-2@kurssi. (Lahden ammattikorkeakoulu 2012a.) Elvytystaidon hallitseminen vaatii jatkuvaa harjoittelua ja tietojen ja taitojen ylläpitämistä. Voidaankin kysyä, onko hoitotyön koulutuksen sisältämä peruselvytyskoulutus riittävää.

3 SUOMEN PUNAINEN RISTI

Punaisen Ristin isänä tunnetaan Henry Dunant ja Punaisen Ristin aate syntyi Ranskan ja Itävallan sodassa. Solferinon taistelua vuonna 1859 pohjoisessa Italiassa pidetään 1800-luvun suurimpana taisteluna, johon osallistui 300 000 sotilasta. Henry Dunant oli järjestämässä apua yhdessä lähiseutujen asukkaiden kanssa Solferinon taistelussa haavoittuneille sotilaille. Kokemuksistaan Dunant kirjoitti kirjan Solferinon muisto, joka oli alkusysäys muun muassa Punaisen Ristin perustamiseen. Punainen Risti perustettiin Sveitsissä 1863 ja Suomen Punainen Risti perustettiin 7. toukokuuta 1877 Venäjän ja Turkin välisen sodan innostamana. Suomen Punaisen Ristin ensimmäinen puheenjohtaja oli kenraali Georg von Althan. (Rosén 2002, 21, 25–33, 48–51.)

Punaisen Ristin toimintaa ohjaavat seuraavat seitsemän periaatetta:

1. Inhimillisuus

Inhimillisen kärsimyksen estäminen ja lievittäminen kaikin tavoin on Punaisen Ristin tärkein tehtävä ja toiminnan päämäärä. Sen tavoitteena on suojella elämää, terveyttä ja ihmisarvoa. Se edistää ihmisten välistä ymmärrystä, ystävyyttä, yhteistyötä ja pysyvää rauhaa.

2. Tasapuolisuus

Punainen Risti pyrkii lievittämään ihmisten kärsimyksiä pelkästään avun tarpeen, ei kansallisuuden, uskonnon, rodun, poliittisten mielipiteiden tai yhteiskunnallisen aseman perusteella. Se antaa etusijan niille, jotka ovat suurimmassa hädässä.

3. Puolueettomuus

Voidakseen nauttia kaikkien osapuolten luottamusta ja auttaa kaikkia uhreja Punainen Risti pidättäytyy kannanotoista vihollisuuksien yhteydessä eikä milloinkaan sekaannu poliittisiin, aatteellisiin, uskonnollisiin tai kansallisiin ristiriitoihin.

4. Riippumattomuus

Punaisen Ristin liike on itsenäinen. Vaikka kansalliset yhdistykset toimiva humanitaarisissa tehtävissä oman maansa hallitusten apuna ja ovat maansa lainsäädännön alaisia, niiden tulee säilyttää itsemääräämisoikeutensa niin, että ne voivat aina toimia Punaisen Ristin periaatteiden mukaisesti.

5. Vapaaehtoisuus

Punainen risti on vapaaehtoisjärjestö, jonka toiminta on kaikin tavoin pyyteetöntä.

6. Yleismaailmallisuus

Kansainvälinen Punaisen Ristin ja Punaisen Puolikuun liike on yleismaailmallinen. Sen kansalliset yhdistykset ovat tasavertaisia ja niillä on yhtäläiset velvollisuudet auttaa toinen toisiaan.

7. Ykseys

Kussakin maassa voi olla vain yksi Punaisen Ristin tai Punaisen Puolikuun yhdistys, joka on avoin kaikille maan kansalaisille ja ulottaa toimintansa koko maan alueelle.

(Suomen Punainen Risti 2012a.)

Suomen Punaisen Ristin erilaisia toimintamuotoja ovat muun muassa henkinen tuki, humanitaarisen oikeuden toiminta, monikulttuurisuustoiminta, nuoriso- ja varhaisnuorisotoiminta, omaishoitajien tukitoiminta, terveystieteet, valmiustoiminta, varainhankinta, vastaanottokeskukset, ystävätoiminta, verenluovutus, ensiapuryhmä sekä ensiapukoulutustoiminta. (Suomen Punainen Risti 2012a.)

4 ENSIAPURYHMÄTOIMINTA

4.1 Ensiapukoulutus Suomessa

Punainen Risti aloitti 1880-luvulla järjestämään kurseja, joilla opetettiin hoitotaitoja sairastumisen ja loukkaantumisen varalta. Vuonna 1882 pidettiin ensimmäiset luennot terveyden ja sairaanhoidosta. Osanottajien toivottiin olevan lahjakkaimmasta päästä tai ainakin luku- ja kirjoitustaitoisia. Kurssimaksu oli tuolloin kolme markkaa. Ensimmäinen ensiapukurssi järjestettiin rautatieläisille ja poliiseille 9.3.1885, joilla ammatin vaarat olivat ilmeisiä. (Rosén 2002, 66–68.)

Toisen maailmansodan jälkeinen innostus yleiseen kansanterveystyöhön lamaanutti Punaisen Ristin perinteisen ensiapukoulutuksen. 1952 vahvistettiin uusi 20-tuntinen ensiapukoulutus, joka piti sisällään kansanterveystyön ohjelmaan otetun koti- ja työtaturmien torjunnan. Lopulta kurssin sisällöksi muotoutuivat terveydenhuollon alkeet, ensiavun perustiedot, kotisairaanhoidon opetus sekä tutustuminen kansanterveyslakiin. Vuonna 1954 pidettiin 776 kurssia 15 383 kurssilaiselle. Vuonna 1975 Suomen Punainen Risti uudisti ensiapukoulutuksensa ja I-kurssi säilyi peruskurssina, II-kurssilla syvennettiin I-kurssin koulutussisältöä. III-kurssin pituus suunniteltiin 50-tuntiseksi. III-kurssilla harjoiteltiin ”suurten ensiapua vaativien tilanteiden hallintaan ja toimintaan terveystieteiden keskuksen lääkinällisen ensiapuryhmän jäsenenä”. (Hytönen 2002, 149–150; Rosén 2002, 404–405.) Vuoden 2011 Suomen Punaisen Ristin toimintatilastojen (Suomen Punainen Risti 2012b) mukaan vuonna 2011 ensiapukursseille osallistui 169 120 kurssilaista.

4.2 Ryhmätoiminta

Ryhmä määritellään joukoksi ihmisiä, joilla on jonkinlainen yhteinen tavoite ja jonkin verran keskinäistä vuorovaikutusta. Ryhmä voi muodostua äkkiarvaamatta täysin tuntemattomien ihmisten kesken esimerkiksi sairaskohtauksen saaneen ihmisen auttajista. Tällöin auttajilla on yhteinen tavoite ja heillä on keskinäistä vuorovaikutusta. Tällainen ryhmä on lyhytaikainen ja sen toiminta loppuu tilanteen päättymiseen yleisesti ensihoidon paikalle tulemiseen tai autettavan selviytymi-

seen tilanteesta. Sosiaalipsykologiassa kuitenkin ei ryhmäksi määritellä sattumalta paikalla olevia ihmisiä tai pakolaisleirin tuhansia asukkaita, vaikka heillä on samankaltaiset tavoitteet ja jopa keskinäistä vuorovaikutusta. (Niemistö 2004, 16–17; Kopakkala 2005, 36–38.)

Ryhmän tunnusmerkkejä on tietty koko, tarkoitus, säännöt, vuorovaikutus, työnjako, roolit ja johtajuus. Yleisesti ryhmän kooksi mielletään 2 – 20 henkilöä, kuitenkin tarkkaa lukumääritettä on vaikea osoittaa. Ryhmänjohtajuus tunnetaan sosiaalipsykologiassa ja sosiologiassa virallisena ja epävirallisena. Virallinen ryhmänjohtaja on yleisimmin ryhmän esimies, ohjaaja tai terapeutti. Yksittäinen henkilö, jolla on suurempaa valtaa suhteessa toisiin ryhmän jäseniin, voi olla epävirallinen johtaja. Kuitenkin ryhmällä on säännönmukaisuuksia ja rakenteita, joiden mukaan se toimii. (Kopakkala 2005, 36–38; Niemistö 2004, 16, 17.)

4.3 Ensiapuryhmätoiminta

Punaisen Ristin ensiapuryhmä koostuu ensiapua ja pelastuspalvelua harrastavista vapaaehtoisista, jotka pyrkivät kehittämään edellä mainittuja taitoja. Erilaisia ryhmiä ovat esimerkiksi koulutusryhmä, hälytysryhmä (päivystysryhmä), nuorisoryhmä ja työpaikkaryhmä. (Suomen Punainen Risti 1980, 6–7; Suomen Punainen Risti 2011b, 13.)

Koulutusryhmässä ryhmäläiset harjoittelevat ohjatusti ensiapu- ja pelastuspalvelutaitoja, mutta eivät välttämättä osallistu ensiapuryhmän tuottamiin ensiapupalveluihin, kuten yleisötilaisuuksien ensiapupäivystyksiin. Hälytysryhmäläiset koulutautuvat kuten koulutusryhmäläiset, mutta he ovat kouluttautuneet Punaisen Ristin tarjoamilla ensiapukursseilla. Lisäksi heidän tietonsa ja taitonsa ovat testattu päivystyspalvelun laatusuosituksen mukaisesti. Lisäksi hälytysryhmäläinen on usein käynyt Vapaaehtoisen pelastuspalvelun kursseja, jolloin ryhmäläinen voi olla hälytettävissä viranomaisjohtosiin virka-aputehtäviin ryhmäläisen koulutuksensa mukaan. Nuorisoryhmän jäsenet ovat pääsääntöisesti alle 29-vuotiaita vapaaehtoisia, mutta alle 18-vuotiaat eivät voi osallistua hälytysryhmän tehtäviin. Työpaik-

karyhmäläiset ovat yhden työpaikan ensiapukoulutettuja, jotka kehittävät omia ensiapu- ja pelastuspalvelutaitojaan ja toimivat työpaikalla auttamis- ja onnettomuustilanteissa. Työpaikkaryhmäläiset ovat myös usein mukana paikallisessa ensiapuryhmässä. Kaikille ensiapuryhmille on yhteistä se, että ryhmäläiset koulutautuvat suunnitelmallisesti ja tavoitteellisesti sekä toimivat omien taitojensa mukaan ryhmälle suunnitellussa toiminnassa. (Suomen Punainen Risti 1980, 6-12; Suomen Punainen Risti 2005; Suomen Punainen Risti 2011b, 13–22.)

5 HANKKEEN TARKOITUS JA TAVOITTEET

Tämän hankkeena toteutetun opinnäytetyön tarkoituksena on lisätä hoitotyön opiskelijoiden ensiapu- ja elvytysosaamista sekä kehittää ryhmätaitoja. Hankkeen lyhyen ajan tavoitteena on käynnistää Punaisen ristin ja Lahden ammattikorkeakoulun välistä yhteistyötä ja innostaa opiskelijoita vapaaehtoistoiminnan pariin. Pidemmän ajan tavoitteena on lisätä Punaisen ristin vapaaehtoistojen ensiapupäivystäjien määrää.

Opinnäytetyö toteutettiin yhteistyössä Punaisen Ristin Lahden alueen osaston ensiapuryhmän kanssa ja toteutuksen on tarkoitus tapahtua Punaisen Ristin ensiapuryhmätoiminnan periaatteiden pohjalta. Hankkeen tavoitteena on tuottaa malli uusien ensiapuryhmäläisten rekrytoimiseksi oppilaitosyhteistyön avulla.

6 HANKKEEN OHJAUSRYHMÄ

Hankkeen tilaajana toimi Punaisen Ristin Lahden alueen osasto. Hankkeen veto- vastuussa ja ryhmänjohtajana toimi opinnäytetyön tekijä, sairaanhoitajaopiskelija Perttu Lindholm. Hankkeen vetäjä on taustaltaan Punaisen Ristin vapaaehtoinen ja hänellä on pitkä kokemus ensiapuryhmätoiminnasta ja sen johtamisesta. Hankkeen vetäjä on käynyt Punaisen Ristin ensiapuryhmänjohtaja-kurssin vuonna 2005. Lisäksi hankkeen vetäjä kouluttautui hankkeen toteutuksen aikana keväällä 2012 Punaisen Ristin ensiapupromoksi. Ensiapupromon eli Punaisen Ristin ohjaajan ja vapaaehtoistoiminnan asiantuntijan tehtävänä ryhmätoiminnassa on innostaa muita ja kannustaa uusia vapaaehtoisia toimintaan mukaan sekä kehittää osastonsa vapaaehtoistoimintaa (Suomen Punainen Risti 2012c).

Hankkeen vetäjän lisäksi hankkeen toteutuksen suunnitteluun ja ohjaukseen osallistuivat Punaisen Ristin Lahden alueen osaston ensiapuryhmänjohtaja ja osaston puheenjohtaja. Heidän lisäksi hankkeen toteutukseen osallistuivat myös osaston ensiapuryhmän vapaaehtoiset, jotka ovat omalla panoksella olleet mukana toteuttamassa ryhmän harjoituksia ja koulutuksia. Opinnäytetyön ohjaajana ja oppilaitoksen yhteyshenkilönä toimi Lahden ammattikorkeakoulun lehtori.

7 HANKKEEN SUUNNITTELU

7.1 Hankesuunnitelman laatiminen

Hankkeen suunnittelu muodosti suurimman osa-alueen hankkeesta. Ennen suunnittelun aloitusta selvitettiin Punaisen Ristin Lahden alueen osaston kiinnostusta hankkeeseen ja Punaisen Ristin Hämeen piirin tukea hankkeelle. Asiasta käytiin useita puhelinkeskusteluja ja tapaamisia syksyn 2010 aikana osaston hallinnon ja piirin henkilöstön kanssa. Hankkeen varsinainen suunnittelu alkoi opinnäytetyön toimeksiantosopimuksen allekirjoituksen jälkeen alkuvuodesta 2011. Toiminnallista suunnittelua tehtiin koko hankkeen ajan osallistujien palautteen mukaan.

Hanketta edeltävä suunnittelu alkoi Punaisen Ristin Lahden alueen osaston ensiapuryhmän harjoitusilloissa. Tuolloin tuotiin esille aktiivisten vapaaehtoisten päivystäjien vähäinen määrä osaston toiminnassa. Aikaisemmin Lahdessa oli aloitettu samankaltaista toimintaa 1990-luvulla. Toiminta ei silloin kuitenkaan tuonut aktiivisia ryhmäläisiä mukaan toimintaan. Pyrkimyksenä 1990 – luvulla oli saada opiskelijat sitoutumaan toimintaan myös opintojensa jälkeen ja jäämään paikkakunnalle. Ulkopaikkakuntalaisia opiskelijoita ei tuolloin haluttu toimintaan mukaan, vaan ryhmään pyrittiin saamaan mukaan vain lahtelaisia opiskelijoita. Kyseisenä ajankohtana ei uskottu, että ulkopaikkakuntalaiset jäävät Lahden toimintaan mukaan. Ei haluttu, että he siirtyvät valmistuttuaan omalle paikkakunnalle jatkamaan harrastusta. Tällöin pyrittiin tavoittelemaan hyvin vahvasti osaston omaa etua ja kokonaisuuden tavoittelu jäi vähäisemmäksi. Lisäksi opiskelijat eivät suoraan pystyneet hyödyntämään toimintaa opintoihinsa, joten innostus laantui herkästi opintojen edetessä. (Viikari 2011.)

Tämän hankkeen suunnitelma laadittiin keväällä 2011. Hankesuunnitelmassa opiskelijoille tarjottava koulutus päädyttiin rakentamaan lähelle opiskelijaa, helposti saavutettavaksi ja tukemaan opiskelijan opintojen etenemistä. Toiminta suunniteltiin samankaltaiseksi kuin osaston ensiapuryhmän koulutusrunko. Opiskelijoille suunniteltiin koulutusrunko (liite 1), joka piti sisällään perustietoa Punaisesta Rististä, ensiaputaitojen tasotestauksen, sekä ensiapuluentoja ja -

harjoituksia. Harjoitusten tavoitteena oli valmistaa opiskelijoita Punaisen Ristin päivystysensiapukurssiin. Kurssin käytyään opiskelija on hyväksytty Punaisen Ristin ensiapupäivystäjäksi ja hänellä on oikeus toimia Punaisen Ristin toteuttamissa ensiapupäivystyksissä päivystäjänä.

7.2 Vastuiden ja velvollisuuksien jakautuminen oppilaitoksen ja Punaisen Ristin välillä

Oppilaitoksen vastuulle suunniteltiin opiskelijoiden opintosuunnitelman mukaisen Punaisen Ristin EA-1® (liite 2) ja EA-2®-kurssin (liite 3) järjestäminen hankkeen alkuvaiheessa sekä luokkatilojen ja harjoitusmateriaalien käyttömahdollisuus ryhmän koulutusilloissa. Yhden opettajan työsuunnitelmaan liittyi resursseja toimia opettajatutorina ja hän vastasi oppilaitoksen suuntaan tapahtuvasta tiedottamisesta ja opiskelijoiden opintopisteiden viemisestä opintorekisteriin.

Osaston vastuulle suunniteltiin ryhmän koulutuksen toteuttaminen Punaisen Ristin ohjeiden mukaisesti. Osaston vastuulla oli myös huolehtia opiskelijoiden ensiapukoulutuksesta hankkeen edetessä. Osaston kouluttajat toimivat ryhmän koulutusiloissa samoilla periaatteilla kuin osaston ensiapuryhmän kohdalla. Opiskelijoita kannustettiin liittymään Punaisen Ristin jäseniksi, jolloin heillä olisi samat oikeudet ja velvollisuudet kuin on muilla vapaaehtoisilla. Ryhmän jäsenet velvoitettiin allekirjoittamaan Ensiapupäivystystoiminnan salassapitovelvollisuus-lomake (liite 4), jonka kirjoittavat kaikki ensiapuryhmän jäsenet liittyessään toimintaan mukaan.

Hankesuunnitelma esitettiin oppilaitoksen edustajalle ja osaston edustajille opinäytetyön suunnitelmaseminaarissa ja hankkeen ohjausryhmäkokouksessa 9.6.2011 Lahden alueen osaston tiloissa. Palaverissa käytiin läpi seuraavia asioita:

- ensiapuryhmän hallinnointi
- ryhmäläisten koulutus ja sen jakautuminen tahojen välillä
- esiin tulevat kustannus- ja rahoituskysymykset
- opiskelijoiden rooli ryhmän jäsenenä
- vakuutukset
- opiskelijoiden ohjaus

Palaverissa sovittiin, että koulun ryhmä on osaston yksi koulutusryhmä, jossa opiskelijat kouluttautuvat ensiapuryhmätoimintaan ja siirtyvät ensiapuryhmän jäseniksi henkilökohtaisen aikataulun mukaisesti. Ryhmäläisten koulutus hyväksyttiin suunnitelman mukaisesti ja kustannuksista tahot vastaavat omilla alueillaan itsenäisesti. Opiskelijoiden osallistuessa ryhmätoimintaan tehdessään opintoihinsa liittyviä opintopisteitä, kuuluivat he koulun vakuutuksen piiriin. Opiskelijoiden ohjaus tapahtui yhteisesti niin oppilaitoksen kuin osaston toimijoiden osalta.

7.3 Hankkeen kohderyhmä

Hankkeen ensisijaisena kohderyhmänä olivat Lahden ammattikorkeakoulun hoitotyön opiskelijat. Opiskelijat suorittivat hankkeessa vapaasti valittavia opintojaan tai ammattitaitoa edistävää harjoitteluaan, samalla kehittämällä omia ensiapu- ja ryhmätyötaitojaan. Opintoihin hyväksyttiin kaikki suoritettut tunnit kokonaisuudessaan ja opintopisteet vietiin opintorekisteriin. Hankkeen toissijaisena kohderyhmänä oli Punainen Risti. Tavoitteena on, että opiskelijan ensiapuryhmätoiminta jatkuu vielä tämän hankkeen päättymisen jälkeen ja Punainen Risti saa vapaaehtoistoimijoita ensiapuryhmätoimintaan.

8 HANKKEEN TOTEUTUS

8.1 Hankkeen käytännön järjestelyjen toteutus

Hankkeen käytännön toteutusta varten vetäjä laati hankkeelle omat verkkosivustot oppilaitoksen käyttämään sähköiseen oppimisympäristöön. Verkkosivusto toimi hankkeen tiedotuskanavana ja materiaalin säilytyspaikkana. Verkkosivustolta oli löydettävissä muun muassa hankkeen tiedot, aikataulu sekä myöhemmässä vaiheessa myös opiskelijoiden omat kirjanpidot hankkeessa toteutuneesta opiskelujajasta.

8.2 Opiskelijoiden rekrytointi hankkeeseen

Lahden ammattikorkeakoulun sosiaali- ja terveysalan hoitotyön opetussuunnitelman ja ohjatun harjoittelun käsikirjan mukaan opiskelijalle on opintosuunnitelmassa määritelty viisi opintopistettä vapaasti valittavia opintoja. Lisäksi ammattitaitoa edistävää harjoittelua voi suorittaa erilaisissa projekteissa ja hankkeissa (Lahden ammattikorkeakoulu 2012a; Lahden ammattikorkeakoulu 2012b, 9.) Opiskelijoiden rekrytointi hankkeeseen suunnattiin näiden opintojen suorittamiseen ja mainonta opiskelijoille tapahtui sosiaali- ja terveysalalle luodun hanketorin kautta. Hanketori on sosiaali- ja terveysalalla toimiva toimiva sähköinen ilmoitustaulu, josta opiskelijoiden on mahdollisuus valita heitä kiinnostavia opiskeluprojekteja. Hanketorin kautta työelämän toimijoilla on mahdollisuus tarjota opiskelijoille mahdollisuutta toteuttaa pienimuotoisia projekteja osana opintojaan. (Lahden ammattikorkeakoulu 2012c.) Hankkeesta tehtiin ilmoitus hanketorille 20.9.2011 (liite 5). Ilmoituksen perusteella hankkeeseen ilmoittautui yhteensä 13 hoitotyön opiskelijaa.

8.3 Opiskelijoiden odotukset hankkeen käynnistymisvaiheessa

Ensimmäinen opiskelijoille järjestetty tapaamiskerta järjestettiin 22.11.2011. Tällöin käytiin läpi hankkeen tavoitteet ja suunnitellun hankkeen sisältö. Tämän li-

säksi opiskelijat määrittivät omia oppimistavoitteitaan. Opiskelijat jaettiin kolmeen ryhmään ja heidän pyydettiin tuomaan esille omia ajatuksia ja odotuksia hankkeesta. Jokainen ryhmä nosti esiin halun ylläpitää ja kehittää omia ensiaputaitoja, saada lisää uusia kokemuksia ja kehittää omia ryhmätyötaitoja. Ryhmät nostivat esiin myös osallistumisen vapaaehtoistoimintaan ja erilaisiin tapahtumiin ensiapupäivystäjänä. Lisäksi yhtenä tavoitteena oli yhdistää harrastustoiminta opintoihin.

8.4 Opiskelijoiden ensiaputaidot hankkeen alussa

Hankkeen alussa oli tärkeää saada kuvaa lähtötilanteesta ja hoitotyön opiskelijoiden ensiaputaidoista. Tämän vuoksi ryhmäläisille pidettiin toisella tapaamiskerralla ensiavun lähtötasotesti. Lähtötasontestin aiheiksi valittiin elvytys ja tajuttoman potilaan ensiapu. Lahden alueen osaston ohjeistuksen mukaan testauksessa veloitettiin käyttämään Punaisen Ristin ensiapukoulutuksen testauslomakkeita ”Aikuisen painelu-puhalluselvytys” (liite 6) ja ”Tajuttoman aikuisen / alle murrosikäisen ensiapu” (liite 7). Lähtötasotesti toteutettiin oppilaitoksen tiloissa ja sen toteutuksesta vastasivat osaston ensiapuryhmän vapaaehtoiset yhdessä hankkeen vetäjän kanssa. Lähtötasotestiin osallistui yhteensä 11 opiskelijaa.

Ensimmäisenä testattavana ensiaputaitona oli painelu-puhalluselvytys, jonka osaamista testattiin elvytysnukella. Taitoa testattiin elvytysrastilla, johon opiskelijat saapuivat yksitellen. Vain kaksi opiskelijaa suoritti elvytysosuuden moitteettomasti. Seitsemän opiskelijaa teki auttamisjärjestyksessä virheen ja soitti väärässä vaiheessa hätäpuhelun. Kaksi opiskelijaa aloitti elvytysrastille tullessaan suoraan nukan elvytyksen ilman tilanarviointia siitä, mitä oli tapahtunut. Lisäksi he soittivat hätäpuhelu vasta muutaman painelu-puhalluselvytyskierroksen jälkeen.

Toisena testattavana taitona oli tajuttoman potilaan auttaminen ja rasti-tilanteeksi oli luotu tajuttoman aikuisen / alle murrosikäisen ensiaputilanne. Kolme opiskelijaa teki hätäilmoituksen potilaan herättelyn jälkeen auttamisjärjestyksen mukaisesti ja käänsi autettavan kylkiasentoon. Seitsemän opiskelijaa herätteli autettavaa ensin, mutta jätti hätäilmoituksen tekemisen vasta myöhemmäksi. Yksi opiskelija

sen sijaan jätti herättelyn tekemättä kokonaan. Vaikka tajuttoman potilaan ensiapurastia ei yksikään opiskelija suorittanut täydellisesti oikein auttamisjärjestyksen mukaisesti, niin jokainen kuitenkin soitti autettavalle lisäapua jossain kohtaa suoritusta. Kaikilta opiskelijoilta hengityksen tarkkailu tai hengitysteiden avaaminen jäi tekemättä ennen kylkiasentoon kääntämistä tai sen jälkeen.

Virheettömät suoritukset lähtöasotestissä jäivät alhaisiksi. Elvytysrasti onnistui hoitotyön opiskelijoilta paremmin kuin tajuttoman ensiapu. Lähtöasotesti osoitti, että hankkeeseen osallistuneiden hoitotyön opiskelijoiden EA-1®-kurssin tiedot ja taidot eivät olleet täysin riittävät ja painelu-puhalluselvitys ja tajuttoman potilaan hoitaminen vaativat lisäharjoitusta.

8.5 Hoitotyön opiskelijoiden koulutus

Merkittävän osan hankkeen toteutuksesta muodosti hoitotyön opiskelijoille tarjottu lisäkoulutus. Koulutus päädyttiin toteuttamaan ryhmäiltojen muodossa. Kevään 2012 aikana järjestettiin yhteensä 10 ryhmätapaamista. Ryhmätapaamisen ajallinen pituus oli noin kaksi oppituntia, eli jokainen hankkeeseen osallistuja osallistui näin ollen noin 20: n oppitunnin laajuiseen lisäkoulutukseen. Ryhmäillat järjestettiin joka toinen maanantai joko oppilaitoksen tiloissa tai osaston toimintakeskus Vaparilla. Kevään ohjelmassa (liite 1) oli perusensiaputaitojen syventämistä ja Punaisen Ristin toiminnan esittelyä, sekä opiskelijoiden valmentamista tulevaan päivystysensiapukurssiin. Ryhmäiltojen organisoinnista ja toteutuksesta vastasi hankkeen vetäjä.

Kaikille opiskelijoille tarjottiin mahdollisuutta osallistua Punaisen Ristin päivystysensiapukurssille (liite 8), jonka tavoitteena on antaa valmius toimia Punaisen Ristin ensiapupäivystäjänä. Kurssille pääsyvaatimuksena on voimassa oleva EA-2®kurssi sekä tietämys järjestön toiminnasta. Osallistujan tulee hallita myös radiopuhelimen käyttö. Lisäksi toivotaan, että osallistuja on harjoitellut perustaitoja ryhmätoiminnassa sekä osallistunut ensiapupäivystykseen harjoittelijana. Kurssin jälkeen osallistujalla on ymmärrystä ensiapupäivystyksen organisaatiosta ja päivystysten käytännön järjestelyistä. Tämän lisäksi osallistuja tietää omaan toiminn-

taa koskevat ohjeet ja päivystäjän aseman organisaatiossa. Osallistuja osaa myös tutkia sairastuneen tai loukkaantuneen sekä kirjata potilastiedot ja tarkkailla sekä antaa tarvittaessa kotihoito tai jatkohoito-ohjeet potilaalle. Osallistuja osaa auttaa hätätilapotilasta sekä lievästi loukkaantunutta tai sairastunutta. Lisäksi hän tunnistaa tyypillisimmät urheiluvammat ja osaa aloittaa ensiavun kyseisissä tilanteissa. Kurssin laajuus on 18 tuntia. (Suomen Punainen Risti 2011b, 95.)

Lahden alueen osaston kevätkauden ohjelmassa oli SPR:n keskustuimiston kansainvälisen osaston päällikön ulkomaan avustustoimintaa käsitellyt luento. Seitsemän opiskelijaa osallistui luennolle ja he olivat aktiivisina luennolla kysellen luennoitsijalta kansainvälisestä toiminnasta. Lisäksi opiskelijoille tarjottiin mahdollisuutta osallistua tutustumiskäynnille Punaisen Ristin logistiikkakeskukseen Kalkkuun Tampereelle.

9 HANKKEEN TULOKSET JA TUOTOS

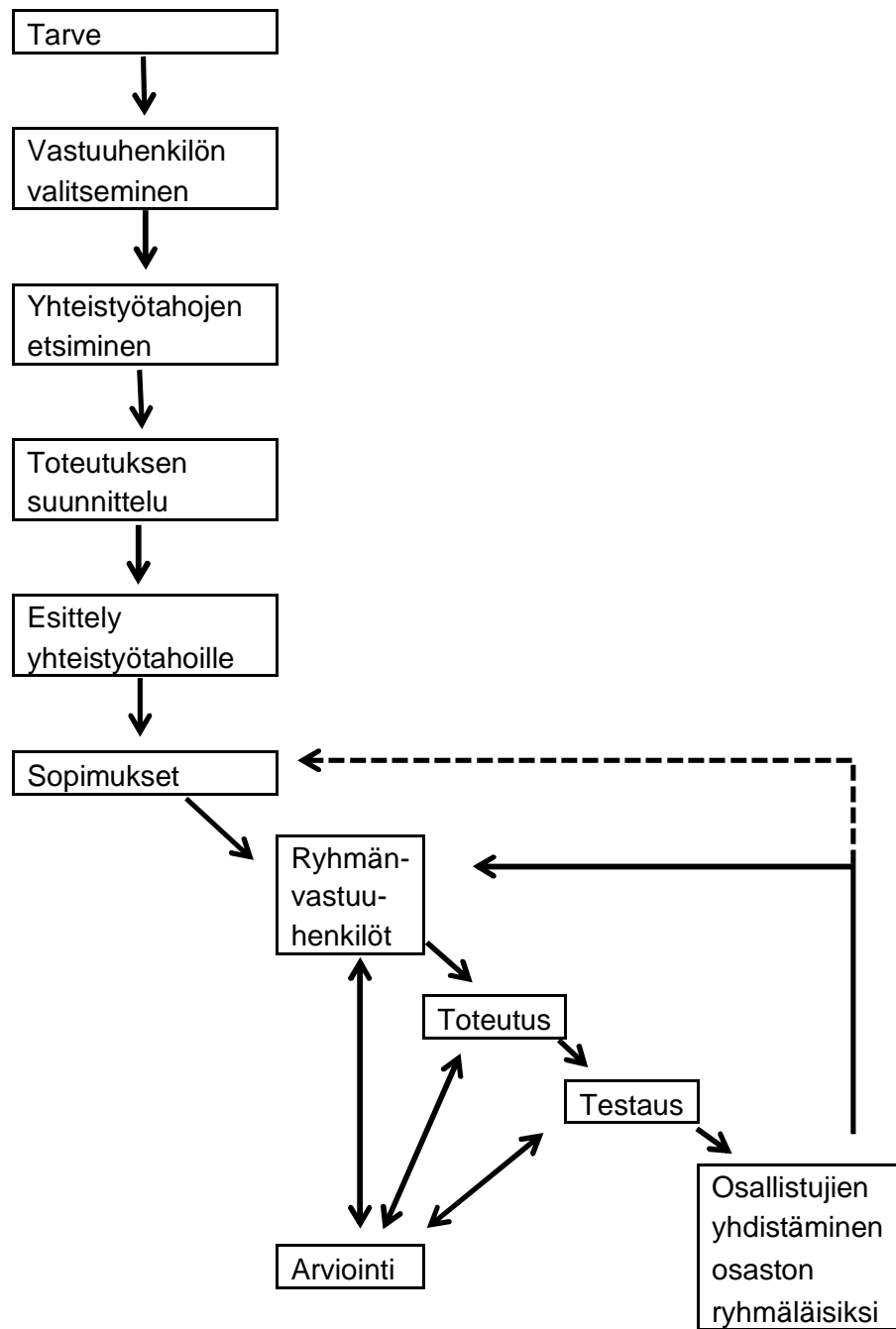
9.1 Hankkeen tulokset

Hankkeen tuloksena 13 hoitotyön opiskelijaa osallistui ensiaputoimintaan. Hankkeen edetessä 12:n opiskelijan suoritukset kirjattiin opintorekisteriin. Opiskelijat suorittivat yhteensä 31 opintopistettä, eli hankkeessa toteutui yhteensä 837 tuntia opiskelijan tekemään työtuntia. Yksi opiskelija oli toiminnassa mukana vapaaehtoisena toimijana. Koulutusiltoja oli yhteensä 12 ja lisäksi opiskelijat osallistuivat oman mielenkiintonsa mukaan osaston ensiapuryhmän koulutusiltoihin. Opiskelijat osallistuivat 21 eri ensiapupäivystykseen päivystäen 263 tuntia.

9.2 Prosessimalli

Hankkeen tuotoksena syntyi myös prosessikuvaus ja -kartta (kuva 1), joka on tehty vesiputousmallin mukaan. Vesiputousmallin esitteli Winston Royce artikkelissaan vuonna 1970 ohjelmistosuunnitteluun liittyvänä prosessimallina. Sitä on käytetty yleisesti prosessimallina ohjelmistosuunnittelussa 1980- ja 90-luvuilla ja vielä viime vuosinakin. Vesiputousmalli koostuu yleisesti 5 – 7 peräkkäisestä vaiheesta. Eri vaiheiden määrä riippuu suunnitelman kohteesta, mutta vaiheistuksen periaate säilyy kuitenkin muuttumattomana. Vesiputousmallissa painotetaan tarkkaa dokumentointia, joten jokainen vaihe suunnitellaan ja dokumentoidaan tarkasti. (Ahonen 2010, 4 – 5.)

Vesiputous mallia muokattiin sopivaksi tähän projektiin. Malli on yksinkertainen ja helposti omaksuttava ja noudatettava. Mallia on helppoa muokata tilanteen mukaan jokaiseen eri prosessiin. Prosessikartta auttaa ymmärtämään projektin toimintaa ja sen etenemistä. Prosessikarttaa käytetään viestinnän välineenä, jolla autetaan ymmärtämään toimintaa, jolla tuotteita tai palveluita tuotetaan. Hyvin tuotetulla prosessikartalla autetaan jatkokäyttäjää ymmärtämään kuinka prosessi etenee. Prosessikartta tulee olla riittävän yksinkertainen, jotta sen lukeminen on yksiselitteistä. (Laamanen 2001, 59–64.)

Kuva 1. Prosessikartta

9.3 Prosessikuvaus

Seuraavassa esitellään tuotettua prosessikarttaa (kuva 1) prosessikuvauksen kautta.

- Tarve
 - Esille tulevan tarpeen esille tuominen oppilaitoksessa tai SPR:n osastossa
- Vastuuhenkilön etsiminen
 - Tarpeen esille tuonut taho etsii vastuuhenkilön oman organisaation sisältä
- Yhteistyötahojen etsiminen
 - Aloitteen tehneen tahon vastuuhenkilö etsii yhteistyöhön sopivaa yhteistyötahoa lähialueelta
- Toteutuksen suunnittelu
 - Yhteistyötahojen valitseman työryhmän suunnitelman laatiminen
- Esittely yhteistyötahoille
 - Työryhmän valmiin suunnitelman esittely yhteistyötahoille
- Sopimukset
 - Yhteistyötahojen välinen yhteistyösopimuksen allekirjoittaminen, joka on laadittu työryhmän toimesta
- Ryhmän vastuuhenkilöt
 - Valitaan ryhmän toimintaan vaikuttavat vastuuhenkilöt, jokaiseen yhteistyötahoon erikseen
- Toteutus
 - Toteutetaan ryhmätoimintaa suunnitelman mukaisesti sisältäen kurssituksen ja paikallisen koulutuksen
- Testaus
 - Ryhmän jäsenten ensiapupäivystystestaus
- Osallistujien yhdistäminen osaston ryhmäläisiksi
 - Koko toteutuksen ajan pyritään yhdistämään osaston ”vanhoja” vapaaehtoisia ja uusien ryhmäläisten koulutusiltoja ja tuomaan tutuksi ihmisiä sekä toimintatapoja

- Arviointi
 - Koko toteutuksen ajan arvioidaan osallistujien mielenkiintoa toimintaan ja ryhmäläisten koulutuksen päätyttyä arvioidaan kokonaistoimintaa ja tehdään muutoksia aikaisempaan suunnitelmaan ja tarvittaessa sopimukseen.
 - Aloitetaan toiminta uudelleen suunnitellun aikataulun mukaan valiten uudet ryhmän vastuuhenkilöt tai vahvistetaan edellisten vastuuhenkilöiden jatkaminen

10 ARVIOINTI

Hankkeen tavoitteena oli kehittää opiskelijoiden ensiapu- ja ryhmätyötaitoja. Tämän lisäksi opiskelijat suorittivat opintopisteitä osallistuessaan toimintaan. Lähtötason testien perusteella kehitystä tapahtui huomattavasti monen opiskelijoiden kohdalla ja tämä tuli esille hyvin onnistuneesta päivystysensiapukurssin päivystystestauksesta. Päivystysensiapukurssille osallistuneet opiskelijat suorittivat kurssin moitteettomasti ja kurssiin liittynyt taitojen testaus läpäistiin ongelmitta. Kurssijohtaja kehui kurssilaisten pohjatietoja erinomaisiksi ja testauksessa oli tullut esille hyvä valmistautuminen kurssille. Kurssijohtajan mukaan testauksen läpi vieminen oli ollut pitkästä ajasta ongelmaton ja sujuvaa. Aikaisemmilla kursseilla testausta oli joutunut tekemään useampaan kertaan, että kurssilaiset olivat saaneet hyväksytyt kurssisuorituksen.

Opiskelijat osallistuivat toimintaan omien voimavarojensa mukaan ja heidän työpanoksestaan on ollut apua lisääntyneiden ensiapupäivystysten hoidossa. Ensiapupäivystysten määrä on ollut jatkuvassa kasvussa Lahden alueella. Tämän hankkeen ansiosta päivystysten hoitaminen on helpottunut ja päivystysten jakautuminen useammille henkilöille auttaa ryhmätoiminnassa olevia jaksamaan ja viihtymään paremmin harrastuksensa parissa. Opiskelijoiden osallistuminen toimintaan alkuvaiheessa oli huomattavasti aktiivisempaa ja koulutusiltoihin osallistuminen innokkaampaa. Kevään edetessä opiskelijoiden harjoittelujen alkaminen vähensi lisää osallistumisprosenttia. Innokkuus toimintaan myös väheni opiskelijan saavutettua tarvittavan henkilökohtaisen opintopistemäärän. Alkuvuodesta 2013 osallistuneista kolmestatoista opiskelijasta mukana toiminnassa on edelleen vaihtelevasti neljä opiskelijaa.

11 POHDINTA JA JATKOTUTKIMUS EHDOTUKSET

Tutkimusten mukaan vapaaehtoisten syyt tulla mukaan vapaaehtoistoimintaan ovat yhteneväisiä. Tekemisen halu, uudenlaisen sisällön saaminen elämään, tarve kuulua johonkin, uuden oppiminen, sosiaalisten suhteiden saaminen, vertaistuki ja auttamisen halu ovat yleisiä motiiveja vapaaehtoistoiminnalle. Omien tietojen, taitojen ja elämäkokemusten jakaminen voi toimia kanavana tarpeellisuuden tunteen ja oman itsen merkityksellisyyden tunteen tyydyttämiseen. Vapaaehtoistoiminta voi myös toimia hyvänä vastapainona omalle ammattityölle ja olla mielekäs tapa viettää vapaa-aikaa. (Harju, Niemelä, Ripatti, Siivonen & Särkelä 2001, 36–37.)

Juho Saari ja Anne Birgitta Yeung (2007, 115–116) käsittelevät altruismia kirjassaan ”Oikeuden mukaisuus hyvinvointivaltiossa”, joka laajasti määriteltynä merkitsee toisen ihmisen huomioon ottavaa käyttäytymistä. Altruismi on tärkeä osa inhimillistä vuorovaikutusta ja tätä on tutkittu monista eri näkökulmista. Kuitenkin altruismin kohteet eivät välttämättä ole aina altruistisia vaan käyttävät hyväkseen altruististen ihmisten hyväntahtoisuutta. Voisi ajatella, että vapaaehtoistoimijat ovat pääsääntöisesti altruistisia henkilöitä, mutta toki osa vapaaehtoistyöntekijöistä voi olla egoistisia henkilöitä, joiden tarkoituksena on vain nostaa itseään toisen henkilön yläpuolelle tekemällä vapaaehtoistyötä.

Suomalaisten auttamishalukkuus on kuitenkin korkealla tasolla ja useampien mielestä auttaminen on moraalinen velvollisuus. Hyvinvointivaltion ja yhteiskuntapolitiikan kannalta on tärkeää, että kansalaiset ovat halukkaita auttamaan. Heidän auttamishaluun voidaan luottaa ja tukeutua tilanteissa, jolloin yhteiskunnan tuki ei riitä. (Saari & Yeung 2007, 133.) Tämä tilanne oli hyvin havaittavissa vuoden 2004 joulupäivän tsunamikatastrofin kyseessä ollessa. Tuolloin Punaisen Ristin tsunamikeräystuotto oli 26,7 miljoonaa euroa. (Suomen Punainen Risti 2006, 12.)

Tämän hankkeen tavoitteena on ollut lisätä Punaisen Ristin Lahden alueen osaston vapaaehtoisten toimijoiden määrää ja kehittää opiskelijoille uudenlainen toimintaympäristö suorittaa opintojaan. Hankkeen tavoitteena oli tuottaa hyödynnettävä

malli Punaisen Ristin osastojen ja oppilaitosten väliseen yhteistyöhön. Tuotettua mallia on tarkoitus markkinoida Punaisen Ristin osastoille ja piireille.

Tasavallan Presidentin asetuksessa Suomen Punaisesta Rististä on tuotu esille järjestön tarkoitus ja sen toimintamuotoja. Järjestön on toimittava kansainvälisen liikkeen peruseriaatteiden mukaisesti esimerkiksi edistää kansalaisten keskuudessa yhteisvastuuta ja auttamismieltä, lisätä ymmärrystä Punaisen Ristin työtä ja yleisinhimillisiä pyrkimyksiä kohtaan ja vahvistaa järjestön valmiutta ja toimintaedellytyksiä. Erilaisia toimintamuotoja asetuksessa on esimerkiksi ylläpitää auttamismieltä ja hankkia jäseniä, harjoittaa tarvittavaa sosiaali- ja terveystalvetoimintaa, harjoittaa nuorisotyötä ja – toimintaa sekä kouluttaa vapaaehtoisia ja ammattihenkilöstöä sekä organisoida sen työtä. (Tasavallan presidentin asetus Suomen Punaisesta Rististä 239/2000, 3 §; 4 §) Tämän asetuksen muutaman kohdan mukaan opinnäytetyötä on työstetty unohtamatta Punaisen Ristin peruseriaatteita.

Näiden periaatteiden ja asetusten mukaan toteutettuna hanke oli onnistunut ja tavoitteet saavutettiin. Opiskelijoiden oman kertoman mukaan satunnaisissa keskusteluissa ovat heidän tietonsa, taitonsa ja varmuutensa toimintaan kasvaneet. Ongelmaksi keskusteluissa nousi koulutuksen aikataulu. Oli tarvetta kehittää aikatauluja niin, että opiskelijoilla olisi helppo osallistua koulutusiltoihin eivätkä opiskelupaineet kasvaneet liian suuriksi. Osaston ensiapuryhmän päivystystoimintaan ovat opiskelijat osallistuneet oman kiinnostuksensa mukaan ja jokainen opiskelija on osallistunut myös osaston ensiapuryhmän tekemiin ensiapupäivystyksiin.

Hankkeen tuotoksena työstetty prosessikuvaus yhteistyömalliksi on yksi malli, jolla tämän kaltaista oppilaitosyhteistyötä voidaan ruveta kehittämään. Malli työstettiin pelkistetyksi ja yksinkertaiseksi, jotta mallia on helppo työstää eri osaluille sopivaksi. Yhteistyömallia on mahdollisuus käyttää myös muissa kolmannen sektorin ja oppilaitoksen yhteistyön kehittämiprojekteissa.

Hanke saavutti sille asetetut tavoitteet. Opiskelijaryhmä oli tyytyväinen kokonaisuuteen ja monet heistä toivovat hankkeelle jatkoa kokonaisprosessin päätyttyä. Jatkossa on kuitenkin oleellista luoda toiminnalle vielä selkeämmät ohjeet ja

säännöt ryhmän toimintaan. Näitä ohjeiden ja sääntöjen puutteita tässä pilottivaiheessa olivat esimerkiksi:

- hankkeen hyväksilukeminen opintosuunnitelmaan
- osallistumisvelvoite ryhmäiltoihin
- osallistumisvelvoite ensiapupäivystyksiin
- osaston ensiapuryhmän koulutusiltoihin osallistuminen
- henkilökohtaisen suojarustuksen (päivystysvaatteiden) hankinta-ajankohta ja siihen liittyvät vaatimukset ja velvollisuudet
- hankkeen suunnittelu henkilökohtaiseen opintosuunnitelmaan oman tutorin kanssa omatoimisesti
- tarvittava palkitsemisjärjestelmä järjestön näkökulmasta

Vapaaehtoiseen ryhmätoimintaan liittyviä ohjeita on olemassa, mutta ne koskevat tavallisesti itse toimintaa ja siihen liittyviä vastuuta ja velvollisuuksia. Nämä ohjeet sitovat myös oppilaitosympäristössä toimittaessa, mutta oppilaitoksella on erilaisia velvoitteita opintoihin nähden ja ne eivät tällöin kuulu normaaliin ryhmätoimintaan. Näiden eroavaisuuksien esille tuominen on tärkeää opiskelijoiden kanssa toimiessa.

Tämän oppimisympäristön kehittäminen hoitotyönopiskelijoiden keskuuteen oli ensimmäinen askel hoitajien kädentaitojen kehittämisessä hyödyntäen kolmannen sektorin toimijaa. Jatkotutkimusehdotuksena nimetään opiskelijoiden ryhmätoiminnassa oppimisen kokemusten tutkiminen ja hoitotyönopiskelijoiden ensiaputaitojen kehittymisen ryhmäoppimisympäristössä. Lisäksi jatkotutkimuksessa voidaan kehittää tarkempi mittari, joilla voidaan mitata osallistujien osaamistaso ennen ja jälkeen koulutuksen. Lisäksi voidaan tutkia hoitotyön opiskelijoiden motivaatiotekijöitä vapaaehtoistyöhön ja pyrkiä kehittämään vapaaehtoistyön kiinnostavuutta uusissa toimijoissa.

LÄHTEET

Ahonen, M. 2010. Tapaustutkimus: Soveltuuko Scrum vesiputousmallin korvauksiksi yrityksen sovelluskehitysprojekteihin? Diplomityö, Aalto-yliopisto. [viitattu 8.1.2013]. Saatavissa: <http://lib.tkk.fi/Dipl/2010/urn100203.pdf>

Ammattikorkeakoululaki 351/2003. Saatavissa:
<http://www.finlex.fi/fi/laki/ajantasa/2003/20030351>

Hakuni, A-M. 2012. Terveystieteiden suuntaviivat. Suomen Punainen Risti Satamäen piiri. Haastattelu 20.6.2012.

Harju, U-M., Niemelä, P., Ripatti, J., Siivonen, T. & Särkelä, R. 2001. Vapaaehtois-toiminta seurakunnissa ja järjestöissä. Helsinki. Tekijät ja Edita Oyj.

Heikkilä, M. 2012. Puheenjohtaja. Suomen Punainen Risti Lahden alueen osasto. Haastattelu 1.8.2012.

Hoppu, S., Kalliomäki, J., Pehkonen, V., Haapala, H., Nurmi, E. & Tenhunen, J. 2011. Kolmasosa sydänpysähdyspotilaista jäi ilman peruselvytystä yliopistollisessa sairaalassa. Alkuperäistutkimus. Lääkärilehti 26-31/2011. [viitattu 5.10.2012]. Saatavissa: <http://www.fimnet.fi/cl/laakarilehti/pdf/2011/SLL262011-2147.pdf>.

Hytönen, Y. 2002. Ihminen ihmiselle. Suomen Punainen Risti 1877 – 2002. Helsinki: Suomen Punainen Risti.

Jääntti, H. 2010. Cardiopulmonary resuscitation (CPR) – quality and education. Väitöskirja. [viitattu 4.10.2012]. Saatavissa:
http://www.ensihoidontiedotus.fi/vuoden-ensihoitaja2011/doc_view/6-vaitoskirja-helena-jantti.

Kopakkala, A. 2005. Porukka, jengi, tiimi. Ryhmädynamiikka ja siihen vaikuttaminen. Helsinki: Edita.

Korhonen, J.-P. 2013. Ensiapuryhmänjohtaja. Suomen Punainen Risti Lahden alueen osasto. Haastattelu 6.1.2013.

Käypä hoito. 2011. Elvytys. Suomalaisen Lääkäriseuran Duodecimin, Suomen Elvytysneuvoston, Suomen Anestesiologiyhdistyksen ja Suomen Punaisen Ristin asettama työryhmä. [viitattu 4.10.2012]. Saatavissa: <http://www.kaypahoito.fi/web/kh/suosituksset/naytaartikkeli/tunnus/hoi17010?hakusana=elvytys>.

Laamanen, K. 2001. Johda liiketoimintaa prosessien verkkona: ideasta käytäntöön. Helsinki: Laatukeskus.

Lahden ammattikorkeakoulu. 2012a. Opinto-opas 2012–2013 Sosiaali- ja terveysala, hoitotyö. [viitattu 5.10.2012]. Saatavissa: <http://lamk.fi/koulutus/opinto-opas/Documents/ops1213-st-hoitotyö.pdf>.

Lahden ammattikorkeakoulu. 2012b. Ohjatun harjoittelun käsikirja. Sosiaali- ja terveysala, hoitotyö. [viitattu 8.1.2013]. Saatavissa: http://www.lamk.fi/sosiaalijaterveys/palvelut/opiskelijapalveluksessasi/Documents/harjoittelun_kasikirja_01092011.pdf

Lahden ammattikorkeakoulu, sosiaali- ja terveysala. 2012c. Sosiaali- ja terveysalan verkkosivut, opiskelija palveluksessasi. [viitattu 5.10.2012]. Saatavissa: <http://www.lamk.fi/sosiaalijaterveys/palvelut/opiskelijapalveluksessasi/Sivut/default.aspx>

Mäkinen, M. 2010. Current care guidelines for cardiopulmonary resuscitation – implementation, skills and attitudes. Helsingin Yliopisto. Väitöskirja.

Niemistö, R. 2004. Ryhmän luovuus ja kehitysehdot. Helsinki: Palmeniakustannus.

Opetusministeriö 2006. Ammattikorkeakoulusta terveydenhuoltoon. Koulutuksesta valmistuvien ammatillinen osaaminen, keskeiset opinnot ja

vähimmäisopintopisteet. Opetusministeriön työryhmämuistioita ja selvityksiä 2006:24. Helsinki. [viitattu 12.1.2013]. Saatavissa: <http://www.minedu.fi/export/sites/default/OPM/Julkaisut/2006/liitteet/tr24.pdf?lang=fi>

Opetus- ja kulttuuriministeriö. 2013a. Ammattikorkeakoulutus. [viitattu 12.1.2013]. Saatavissa: <http://www.minedu.fi/OPM/Koulutus/ammattikorkeakoulutus/?lang=fi>

Opetus- ja kulttuuriministeriö. 2013b. Eurooppalainen tutkintojen viitekehys (EQF). [viitattu 28.1.2013]. Saatavissa: http://www.minedu.fi/OPM/Koulutus/artikkelit/amatillisen_koulutuksen_koeopenhamina-prosessi/Eurooppalainen_tutkintojen_ja_osaamisen_viitekehys_xEQFx.html

Pihlajarinne, P. 2010. Hoitajien elvytystaidot ovat heikot. Aamulehti 8.12.2010.

Rosén, G. 2002. Sata sodan ja rauhan vuotta. Suomen Punainen Risti 1877 - 1977. Toinen painos. Helsinki: Suomen Punainen Risti.

Saari, J. & Yeung, A. 2007. Oikeuden mukaisuus hyvinvointivaltiossa. Helsinki: Gaudeamus.

Suomen Punainen Risti. 1980. Ensiapuryhmän opas. Suomen Punaisen Ristin julkaisusarja B 9/80.

Suomen Punainen Risti. 2005. Ensiapuryhmänjohtajakurssi 81, kurssimateriaali.

Suomen Punainen Risti. 2006. Toimintakertomus 2006. [viitattu 21.1.2013]. Saatavissa: https://www-admin.redcross.fi/punainenristi/aineistopankki/fi_FI/index/_files/74070731819712864/default/Toimintakertomus2006.pdf

Suomen Punainen Risti. 2011a. Toimintalinjaus 2011-2014. [viitattu 20.1.2013]. Saatavissa:

<http://www.punainenristi.fi/sites/frc2011.mearra.com/files/tiedostolataukset/Toimintalinjaus.pdf>

Suomen Punainen Risti. 2011b. Ensiapu-Promon käsikirja. Saatavissa: Punaisen Ristin oikeuksin.

Suomen Punainen Risti. 2012a. Tutustu Punaiseen Ristiin. [viitattu 23.11.12]. Saatavissa: <http://www.punainenristi.fi/tutustu-punaiseen-ristiin>.

Suomen Punainen Risti. 2012b. Toimintatilastot 2011. [viitattu 23.11.12]. Saatavissa:
<http://rednet.punainenristi.fi/sites/rednet.mearra.com/files/tiedostolataukset/Tilastokirja%202011.pdf>

Suomen Punainen Risti. 2012c. PROMO Punaisen Ristin ohjaaja ja vapaaehtoistoiminnan asiantuntija. [viitattu 9.12.12]. Saatavissa:
<http://rednet.punainenristi.fi/node/4625>

Tasavallan presidentin asetus Suomen Punaisesta Rististä 239/2000. Saatavissa:
<http://www.finlex.fi/fi/laki/alkup/2000/20000239>

Tirkkonen, J., Jalkanen, V., Alanen, P. & Hoppu, S. 2009. Medical Emergency Team (MET) TAYS:ssa – aikainen puuttuminen potilaan peruselintoimintojen häiriöihin. Finnanest. [viitattu 12.1.2013]. Saatavissa:
http://www.finnanest.fi/files/tirkkonen_met.pdf

YLE Uutiset. 2011. Elvytys on usein myöhässä tai puuttuu sairaalassakin. [viitattu 12.1.2013]. Saatavissa:

http://yle.fi/uutiset/elvytys_sairaaloissa_on_usein_myohassa_tai_puuttuu/251652

4

Viikari, J. 2011. Ensiapuryhmänjohtaja 2005–2006. Suomen Punainen Risti Lahden osasto. Haastattelu 10.3.2011.

LIITTEET

Liite 1: Kevään ohjelma ja aikataulu

Liite 2: EA1®-kurssin sisältö

Liite 3: EA2®-kurssin sisältö

Liite 4: Ensiapupäivystys toiminnan salassapitovelvollisuus

Liite 5: Ilmoitus hanketorille

Liite 6: Aikuisen painelu-puhalluselytys

Liite 7: Tajuttoman aikuisen / alle murrosikäisen ensiapu

Liite 8: Päivystysensiapukurssin sisältö

Kevään 2012 ohjelma ja aikataulu

9.1. paikka koulun ea-luokka klo 16.30

- Elvytys

23.1. paikka koulun ea-luokka klo 16.30

- Kirjaaminen
- Vierasesine hengitysteissä aikuinen/lapsi

6.2. paikka Vapaudenkatu 8 klo 16.30

- Välineistöön tutustuminen
- Potilaan tutkiminen
- 3K-hoito
- Verenvuoto

20.2. paikka Vapaudenkatu 8 klo 16.30

- Viestivälineet ja viestiharjoitus

5.3. paikka koulun ea-luokka klo 16.30

- Sairaskohtaukset

19.3. paikka Vapaudenkatu 8 klo 16.30

- Hälytysryhmätoiminta
- Vapaaehtoinen pelastuspalvelu (Vapepa)

2.4. paikka **Vapaudenkatu 8 klo 17.00**

- Tuentavälineistö

16.4. paikka Vapaudenkatu 8 klo 16.30

- Kansainvälinen avustustoiminta / SPR kansainvälisen avustustoiminnan johtaja Kalle Löövi klo 18.00
- Ketkä pääsevät aiemmin paikalle, niin valmistellaan osaston tilat luentoa varten.

30.4. Vappuaaton viettoa mielekkääksi valitsemallaan tavalla

14.5. paikka koulun ea-luokka klo 16.30

- Etsintäharjoitus koulun lähimetsässä, joten huomioithan oikeanlaisen varustuksen!! =)

28.5. paikka Vapaudenkatu 8 klo 16.30

- Kevätkauden päätös ja tulevaisuuden suunnitelmia

ENSIIVUN PERUSKURSSI EA1

16t

TAVOITE

Kurssi antaa ensiivun perustiedot.

KURSSIN SISÄLTÖ

- Hätäensiivu
- Toiminta onnettomuuden sattuessa
- Tajuttomalle annettava ensiivu
- Elvytys
- Hallitsematon verenvuoto ja sokki
- Haavat
- Sairauskohtaukset (aivo- ja sydäninfarkti, diabetes, pyörtyminen ja kouristus + tarvittaessa muuta)
- Sähkötapaturmat
- Palovammat
- Myrkytykset Murtumat
- Nivelvammat

Kouluttaja voi soveltaa ja toteuttaa sisältöjä ryhmäkohtaisesti.

KETKÄ KURSSILLE

Kurssi on avoin kaikille.

AIEMMAT KOULUTUKSET

Kurssille hakeutuminen ei vaadi pohjakoulutusta.

KURSSIN SUORITTANUT

Kurssin suorittanut saa EA1 kurssitodistuksen, mikä on voimassa kolme vuotta.

KURSSIN JÄRJESTÄJÄ

Kurssia järjestävät piiritoimistot ja osastot, jotka antavat tarkempia kurs-sikohtaisia ohjeita.

ENSIIVUN JATKOKURSSI EA2

16t

TAVOITE

Kurssi syventää ensiivun peruskurssilla käytyjä asioita ja antaa lisävalmiuksia ensiivun antamiseen.

KURSSIN SISÄLTÖ

- Hätätilanteessa auttaminen
- Ensiivun taktiikka
- Elvytystapahtuma
- Hätäilmoitus
- Verenvuodot, sisäelinvammat ja sokki
- (Sairauskohtausten kertausta)
- Vammamekanismi
- Loukkaantuneen tutkiminen
- Rintakehän, vatsan ja lantion vammat
- Rankavammat, (murtumien kertausta)
- Pään- ja kasvojen vammat
- Loukkaantuneen tarkkailu
- Tarkkailu- ja kuljetus
- Lämmön aiheuttamat sairastumiset
- Hypotermia ja paikalliset paleltumat
- Terveys ja turvallisuus, valinnaisaiheita kohderyhmän mukaan

Kouluttaja voi soveltaa ja toteuttaa sisältöjä ryhmäkohtaisesti.

KETKÄ KURSSILLE

Henkilöt, jotka haluavat syventää tietojaan ja taitojaan ensiivun antamisesta.

AIEMMAT KOULUTUKSET

Kurssin voivat suorittaa henkilöt, jolla on voimassa oleva EA1 todistus.

KURSSIN SUORITTANUT

Kurssin suorittanut saa EA2 kurssitodistuksen, mikä on voimassa kolme vuotta.

KURSSIN JÄRJESTÄJÄ

Kurssia järjestävät piiritoimistot ja osastot, jotka antavat tarkempia kursikohtaisia ohjeita.

ENSIAPUPÄIVYSTYS TOIMINNAN SALASSAPITOVOLVOLLISUUS

Ensiapupäivystyksen toimenpidekirja ja ensiavun tarkkailu/saatelomake ovat potilaan asemasta ja oikeuksista annetussa laissa (785/1992) ja sen nojalla annetuissa potilasasiakirjoja koskevista säännöksissä tarkoitettu potilasasiakirja.

Potilaan asemasta ja oikeuksista annetun lain 13 §:n mukaan potilasasiakirjoihin sisältyvät tiedot ovat salassa pidettäviä. Niihin sisältyviä tietoja ei saa luovuttaa sivullisille ilman potilaan suostumusta. Sivullisella laissa tarkoitetaan muita kuin asianomaisessa toimintayksikössä potilaan hoitoon tai siihen liittyviin tehtäviin osallistuvia henkilöitä. Salassapitovelvollisuus säilyy palvelussuhteen tai tehtävän päättymisen jälkeen.

Potilaan asemasta ja oikeuksista annetun lain 14 §:n mukaan salassapitovelvollisuuden rikkomisesta tuomitaan rikoslain 38 luvun 1 tai 2 §:n mukaan, jollei teko ole rangaistava rikoslain 40 luvun 5 §:n mukaan tai siitä muualla laissa säädetä ankarampaa rangaistusta.

Koulutuksessa minulle on tehty selväksi vaitiolovelvollisuuteen liittyvät asiat ja ymmärrän velvollisuuteni noudattaa kyseisiä säännöksiä.

Yllä olevan tekstin olen lukenut ja vakuutan toimivani sen mukaisesti.

Aika ja paikka: _____

Allekirjoitus: _____

nimenselvennys: _____

Vakuutus on otettu vastaan _____ ja siitä on tehty kaksi kappaletta, joista toinen on annettu vakuutuksen tekijälle ja toinen henkilötietorekisteriin liitettynä.

Ensiapuryhmänjohtaja Jari-Pekka Korhonen

ILMOITUS HANKETORILLE

Hanketori on sosiaali- ja terveystalon opiskelijoille ja henkilökunnalle tarkoitettu sähköinen ilmoitustaulu. Tällä lomakkeella toimitetaan Hanketorille ilmoitus, siitä että opiskelijalla on mahdollisuus osallistua osana opintojaan hankkeeseen, työelämän kehittämisprojektiin tai osuuskunnan projektiin. Tavoitteena on, että opiskelijat toteuttaisivat hankkeita tai projekteja työryhmänä (n. 3-5 opiskelijaa). Myös opettajien on mahdollisuus vastata hanketorilla olevaan ilmoitukseen ja sisällyttää hanke- tai projektitoimintaa koko ryhmälle opintojakson toteutukseen.

Ilmoitus lähetetään sähköpostin liitteenä osoitteeseen sthanketori@lamk.fi. Ilmoitukset käsitellään lukuvuoden opetuksellisena aikana opiskelijoiden ja valmentajina toimivien opettajien kokouksessa viikoittain. Katso tarkemmin ohjeistus ilmoituksen täyttämistä seuraavalta sivulta.

1. Ilmoitukseen liittyvät päivämäärät

Ilmoituksen laatimispäivämäärä (pp.kk.vv)*	20.9.11
Ilmoituksen saa poistaa Hanketorilta (pp.kk.vv)*	31.12.11

2. Toimeksiantajan tiedot

Toimeksiantaja (esim. yritys)*	Suomen Punainen Risti Lahden alueen osasto	
Lähiosoite	Vapaudenkatu 8 A	
Postinumero	15110	Postitoimipaikka LAHTI
Yhteyshenkilön nimi *	<i>Perttu Lindholm</i>	Puhelin nro 050-3*****
Sähköpostiosoite *	<u>perthu.lindholm@lpt.fi</u>	

3. Hankkeen/projektin kuvaus

(esim. tarve, tavoite, sisältö, laajuus)*

Punaisen Ristin Lahden alueen osaston ensiapuryhmä tarjoaa LAMK:n sosiaali- ja terveystalon opiskelijoille mahdollisuuden osallistua monipuoliseen ja kunnan sosiaali- ja terveystoimeen integroituun vapaaehtoistyöhön.

Syksyllä 2011 aloitetaan ensiapuryhmätoiminta suunnattuna koulun opiskelijoille, jolloin opiskelijoilla on mahdollisuus saada taitoja ensiapuun, ryhmätoimintaan ja ryhmänjohtamiseen liittyen. Toiminnassa syvennetään hätäensiaputaitoja oikeiden potilaiden kanssa ensiapupäivystyksissä toimien. Samalla oman aktiivisuuden mukaan opiskelijalla on mahdollisuus suorittaa hankeharjoitteluun liittyviä opintopisteitä.

Hankkeen/projektin ajankohta 1 / 11 2011 - 31 / 5 2012

Opiskelijalla on mahdollisuus neuvotella rahallisesta korvauksesta
 kyllä
 ei

4. Opiskelijat

Hankkeeseen/projektiin voi osallistua yhteensä 5 - 15 opiskelijaa*

Hankkeeseen/projektiin voi osallistua kuka tahansa sosiaali- ja terveystalon opiskelija

Hankkeeseen/projektiin etsitään erityisesti;

Fysioterapeuttiopiskelijoita Sairaanhoidajaopiskelijoita Sosionomiopiskelijoita Terveystalo-opiskelijoita

Erikoistumisopintojen opiskelijoita Ylemmän ammattikorkeakoulun opiskelijoita

5. Muuta huomattavaa

Projektista on tarkoitus kehittää jatkuva, opiskelijoiden itsensä eteenpäin viemä toiminta, jota tukevat SPR Lahden alueen osaston ensiapuryhmän vetäjät ja toimijat.

ILMOITUKSEN LAATIMINEN

Hanketori on sosiaali- ja terveystalan opiskelijoille ja henkilökunnalle tarkoitettu sähköinen ilmoitustaulu. Tällä lomakkeella toimitetaan Hanketorille ilmoitus siitä, että opiskelijalla on mahdollisuus osallistua osana opintojaan hankkeeseen, työelämän kehittämisprojektiin tai osuuskunnan projektiin. Tavoitteena on, että opiskelijat toteuttaisivat hankkeita tai projekteja työryhmänä (n. 3-5 opiskelijaa). Myös opettajien on mahdollisuus vastata hanketorilla olevaan ilmoitukseen ja sisällyttää hanke- tai projektitoimintaa koko ryhmälle opintojakson toteutukseen.

Tallenna ilmoituslomake ja täytä se alla olevan ohjeen mukaisesti tietokoneella. Lähetä täytetty lomake sähköpostin liitteenä osoitteeseen sthanketori@lamk.fi. Ilmoitukset käsitellään lukuvuoden opetuksellisena aikana viikoittain. Tämän jälkeen yhdyshenkilölle lähetetään tieto siitä, kuinka asia etenee ja onko ilmoitus toimitettu sosiaali- ja terveystalan sähköiselle Hanketorille. Hanketorilta opiskelijat voivat hakea opintoihinsa soveltuvaa hanketta/työelämän kehittämisprojektia ja ovat itse yhteydessä yhdyshenkilöön.

*merkillä merkityt tiedot ovat oleellisia tietoja ilmoitusta laadittaessa

1. Ilmoitukseen liittyvät päivämäärät

Täytä ilmoituksen laatimispäivämäärä ja päivämäärä, jolloin ilmoituksen saa poistaa sähköiseltä Hanketorilta, mikäli kukaan ei ole vastannut ja lähtenyt toteuttamaan toimeksiantoa.

2. Toimeksiantajan tiedot

Täytä toimeksiantajan sekä yhteyshenkilön tiedot. Opiskelijat ottavat yhteyttä yhteyshenkilöön sopiakseen/ neuvotellakseen asiasta.

3. Hankkeen/projektin kuvaus

Kuvaa toimeksiantoa lyhyesti kertomalla millaisesta asiasta on kyse ja siitä, millaisia tarpeita tai tavoitteita toimeksiannolle on. Hankkeen tai projektin kuvaus saa vielä tässä vaiheessa olla väljä ja jättää tilaa opiskelijan innovatiivisuudelle ja luovuudelle.

Täytä myös ilmoituksen kohta siitä, onko toimeksiannon yhteydessä mahdollisuus neuvotella rahallisesta korvauksesta. Ilmoitukseen saattaa vastata myös opiskelijaosuuskunta, jossa opiskelijat toimivat yrittäjämäisesti ja tekevät tarvittaessa asiasta kirjallisen tarjouksen sekä neuvottelevat toimeksiantajan kanssa palkkiosta.

4. Opiskelijat

Arvioi, kuinka monen ja minkä koulutusohjelman opiskelijoiden on mahdollisuus olla toteuttamassa toimeksiantoa. Lahden ammattikorkeakoulun sosiaali- ja terveystalalla AMK – tutkintoon johtavassa koulutuksessa opiskelee fysioterapeutti –, sairaanhoitaja-, sosionimi- ja terveydenhoitajaopiskelijoita. Mikäli hankkeeseen tai projektiin voi osallistua minkä koulutusohjelman opiskelija tahansa tai opiskelijat monialaisena ryhmänä – rastita kyseinen kohta.

Lisätietoa sosiaali- ja terveystalasta löytyy osoitteesta <http://www.lamk.fi/sosiaalijaterveys/>

5. Muuta huomattavaa

Kirjoita tähän kohtaan muut huomattavat asiat.

1. PAINELU-PUHALLUSELVYTYKSEN/AIKUISEN

Auttaja	Auttajan toiminta-järjestys	Muita huomioita
1. Selvittää, onko henkilö herätettävissä. - Puhuttelee äänekkäästi ja ravistelee.		
2. Soittaa lisäapua hätänumerosta 112. - Soittaa itse tai pyytää toista henkilöä soittamaan.		
3. Avaa hengitystiet. - Päättää ojentamalla ja leukaa nostamalla.		
4. Tarkistaa, onko hengitys normaalia. - Tunnustelee poskella tuntuuko ilman virtaus. - Katsoo nouseeko rintakehä. - Kuuntelee hengityksen ääntä.		
5. Aloittaa paineluelvytyksen. - Löytää oikean painelupaikan. - Varmistaa käsien paineluasennon.		
6. Painelee 30 kertaa rintakehän keskeltä - Painelee mäntämäisellä liikkeellä. - Painelee syketaajuudella vähintään 100 krt ei yli 120 krt / min. - Painelee syvyydellä 5-6 cm. - Laskee painelujen määrän ääneen.		
7. Avaa hengitystiet. - Päättää ojentamalla ja leukaa nostamalla.		
8. Puhalttaa 2 kertaa ilmaa keuhkoihin. - Sulkee sieraimet etusormella ja peukalolla. - Asettaa oman suunsa tiiviisti henkilön suulle. - Puhalttaa rauhallisesti. - Seuraa rintakehän liikettä. - Puhallussarja saa kestää 5 sekuntia.		
9. Jatkaa painelu-puhalluselvitystä rytmillä 30 painelua, 2 puhallusta, kunnes vastuu siirtyy ammattihenkilölle, hengitys palautuu tai auttaja ei enää jaksaa. - Jatkaa elvytystä oikealla rytmillä ilman taukoja. - Jatkaa elvytystä oikealla painelu- puhallustekniikalla.		

Toimijan nimi _____

Tarkkailijan nimi _____

1. PAINELU-PUHALLUSELVYTYS/AIKUINEN

Tarkkailulomakkeen yhdeksän kohtaa noudattavat Suomen Punaisen Ristin julkaisemia elvytysohjeita. Kun arvioit toimijan (auttajan) ensiaputaitoja, numeroi hänen tekemänsä toimenpiteet ruudukkoon siinä järjestyksessä, kun hän ne suorittaa. Jos toimintajärjestys on oikea, ovat ruudukkoon merkityt numerot samat kuin arviointilomakkeessa. Kohtaan - muita huomioita - voit kirjoittaa lisäohjeita toimijalle.

TOIMINTAMALLI

Auttaja

1. Selvittää, onko autettava henkilö herätettävissä: Puhuttelee äänekkäästi ja ravistelee hartioista. Henkilö ei vastaa, eikä reagoi.
2. Soittaa hätänumeroon 112 tai pyytää toista henkilöä esim. tarkkailijaa tekemään sen.
3. Avaa hengitystiet: Kohottaa toisen käden kahdella sormella leuan kärkeä ylöspäin ja ojentaa henkilön pään toisella kädellä otsaa painaen.
4. Tarkistaa hengittäkö henkilö normaalisti: Tunnustelee ilmavirtaa poskella, katsoo nouseeko rintakehä ja kuuntelee hengityksen ääntä. Käyttää enintään 10 sekuntia aikaa hengityksen tarkistamiseen. Henkilö ei hengitä normaalisti.
5. Paljastaa henkilön rintakehän ja löytää oikean painelupaikan rintalastan keskeltä: Asettaa kämmen tyven painelupaikkaan ja toisen käden siihen toisen päälle.
6. Painaa rintalastaa käsivarret suorina kohtisuoraan alaspäin 30 kertaa, painelutiheydellä vähintään 100 kertaa ei yli 120 krt minuutissa ja laskee painelujen määrän ääneen. Paineluliike on mäntämäinen, jolloin paineluvaihe on yhtä pitkä kuin kohoamisvaihe. Rintakehä painuu 5-6 cm alaspäin.
7. Avaa hengitystiet: Kohottaa toisen käden kahdella sormella leuan kärkeä ylöspäin ja ojentaa henkilön päätä toisella kädellä otsaa painaen.
8. Sulkee sieraimet etusormella ja peukalolla. Asettaa oman suunsa tiiviisti henkilön suulle ja puhalttaa 2 kertaa kevyesti ilmaa keuhkoihin. Kahden puhalluksen sarja kestää enintään 5 sekuntia.
9. Jatkaa painelu-puhalluselvytystä tauotta rytmillä 30 painelua, 2 puhallusta, kunnes vastuu siirtyy ammattihenkilölle, hengitys palautuu tai auttaja ei enää jaksa elvyttää.

ETK:LLA JA ENSIAPURYHMÄLÄISELLÄ SUORITUS ON HYVÄKSYTTY, KUN KAIKKI KOHDAT OVAT OIKEIN.

Arvioinnin kriittiset kohdat muilla ryhmillä

Auttaja tunnistaa hätätilanteen.

Auttaja osaa

- soittaa lisäapua hätänumerosta 112.
- avata hengitystiet ennen kuin tarkistaa hengityksen.
- oikean painelutekniikan.
- oikean puhallustekniikan

4. TAJUTTOMAN AIKUISEN / ALLE MURROSIKÄISEN ENSIAPU

LÄHTÖTILANNE; autettavan asento on

A. Selällään makaava, heräämätön hengittävän henkilö

B. Vatsallaan makaava, heräämätön hengittävä henkilö.

C. Istuva heräämätön hengittävä henkilö.

Auttaja	Auttajan toiminta-järjestys	Muita huomioita
1. Selvittää, onko henkilö herätettävissä. - Puhuttelee äänekkäästi ja ravistelee.		
2. Soittaa lisäapua hätänumerosta 112. - Soittaa itse tai pyytää toista henkilöä (tarkkailijaa) soittamaan. Tarvittaessa siirtää / kääntää henkilön kovalle alustalle selälleen.		
3. Avaa hengitystiet. - Nostaa leukaa ja ojentaa päätä.		
4. Tarkistaa, onko hengitys normaalia. - Pitää hengitystiet auki. o Tunnustelee poskella tuntuuko ilman virtaus. o Katsoo nouseeko rintakehä. o Kuuntelee mahdollisen hengityksen ääntä.		
5. Kääntää henkilön kylkiasentoon.		
6. Varmistaa, että henkilö hengittää normaalisti. - Tunnustelee, että normaali hengitys jatkuu.		
7. Seuraa henkilön hengitystä ja verenkiertoa avun tulon saakka.		
8. Soittaa uudestaan hätäkeskukseen 112, mikäli autettavan tila muuttuu ja aloittaa oireiden mukaisen ensiavun.		

Toimijan nimi _____

Tarkkailijan nimi _____

4. HERÄÄMÄTTÖMÄN NORMAALISTI HENGITTÄVÄN (TAJUTTOMAN) ENSIAPU

Tarkkailulomakkeen kahdeksan kohtaa noudattavat Suomen Punaisen Ristin julkaisemia ensiapuohjeita, kun autetaan heräämätöntä, hengittävää ihmistä. Kun olet tarkkailijana arvioimassa toimijan (auttajan) ensiaputaitoja, numeroi hänen tekemänsä toimenpiteet ruudukkoon siinä järjestyksessä, kun hän ne suorittaa. Jos suoritus on oikein, ovat ruudukkoon merkityt numerot samat kuin arviointilomakkeessa.

Kohtaan - muita huomioita – voit kirjoittaa lisäohjeita toimijalle.

TOIMINTAMALLI

Auttaja

1. Selvittää, onko henkilö herätettävissä: Puhuttelee äänekkäästi ja ravistelee hartioista. Henkilö ei vastaa eikä reagoi.
2. Soittaa itse hätänumeroon 112 tai pyytää toista henkilöä esim. tarkkailijaa tekemään sen. Tarvittaessa siirtää/ kääntää henkilön selälleen kovalle alustalle.
3. Avaa hengitystiet: Kohottaa toisen käden kahdella sormella leuan kärkeä ylöspäin ja ojentaa henkilön pään toisella kädellä otsaa painaen.
4. Tarkistaa hengittääkö henkilö normaalisti: Tunnustelee ilmavirtaa poskella, kuuntelee hengityksen ääntä ja katsoo nouseeko rintakehä. Henkilö hengittää normaalisti.
5. Kääntää henkilön kylkiasentoon.
6. Varmistaa hengityksen jatkumisen.
7. Seuraa henkilön hengitystä ja verenkiertoa ammattiavun tuloon saakka.
8. Soittaa uudestaan hätäkeskukseen 112, mikäli autettavan tila muuttuu ja aloittaa oireiden mukaisen ensiavun.

ETK:LLA JA ENSIAPURYHMÄLÄISELLÄ SUORITUS ON HYVÄKSYTTY, KUN KAIKKI KOHDAT OVAT OIKEIN.

Arvioinnin kriittiset kohdat muilla ryhmillä.

Auttaja tunnistaa hätätilanteen.

Auttaja osaa:

- soittaa lisäapua hätänumerosta 112.
- siirtää tarvittaessa henkilön maahan selälleen.
- pitää hengitystiet auki, kun tarkistaa normaalin hengityksen.
- kääntää tajuttoman henkilön kylkiasentoon.
- seurata tajuttoman henkilön normaalia hengitystä.

PÄIVYSTYSENSIAPUKURSSI

18 tuntia

TAVOITE

Kurssin tavoitteena on antaa kurssilaiselle valmius toimia Suomen Punaisen Ristin ensiapupäivystäjänä.

Kurssin jälkeen kurssilainen:

- tietää ensiapupäivystyksen organisaation
- käytännön järjestelyt ja vastuut järjestössä
- tietää päivystäjää koskevat ohjeet
- tietää päivystäjän aseman organisaatiossa
- osaa alkusammutuksen
- osaa tutkia sairastuneen/loukkaantuneen, kirjata, potilastiedot, tarkkailla potilasta sekä antaa tarvittaessa
- kotihoito/jatkohoito-ohjeet potilaalle
- osaa auttaa hätätilapotilasta sekä lievästi loukkaantunutta/ sairastunutta
- tuntee tyypillisimmät urheiluvammat ja osaa aloittaa ensiavun kyseisissä tilanteissa

KETKÄ KURSSILLE

Kurssille voi hakeutua 18- vuotta täyttänyt ensiapuryhmän aktiivinen jäsen, joka haluaa alkaa ensiapupäivystäjäksi. Ennen kurssille tuloa ryhmäläisen olisi hyvä harjoitella perustaitoja ryhmässä noin ½ vuoden ajan ja toimia harjoittelijana päivystyksissä.

AIEMMAT KOULUTUKSET

Kurssilaisten tulee olla suorittanut

- Ensiapu 1 ja 2-kurssit
- hänen tulee hallita radiopuhelimen käyttö, esimerkiksi
- radiopuhelin tutuksi - ilta.
- Lisäksi suositellaan, että hakija on suorittanut Henkisen tuen peruskurssin
- hänen tulee tuntea järjestön toiminnan perusteet esimerkiksi käymällä järjestön peruskurssi.

KURSSIN SUORITTANUT

Kurssin hyväksytysti suorittanut henkilö saa päivystysoikeuden vuodeksi sekä kuvallisen päivystyskortin ja siihen vuositarran.

KURSSIN JÄRJESTÄJÄ

Kurssin järjestää piiritoimisto, joka antaa tarkemmat kurssikohtaiset ohjeet.